SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (peti senat)

z dne 28. aprila 2010*

V zadevi T-452/05,

Belgian Sewing Thread (BST) NV s sedežem v Deerlijku (Belgija), ki ga zastopata H. Gilliams in J. Bocken, odvetnika,

tožeča stranka,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopata A. Bouquet in K. Mojzesowicz, zastopnika,

tožena stranka,

* Jezik postopka: nizozemščina.

zaradi predloga za razglasitev ničnosti Odločbe Komisije C(2005) 3452 z dne 14. septembra 2005 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma EGP (Zadeva št. COMP/38.337 – PO/[Sukanec]), kakor je bila spremenjena z Odločbo Komisije C(2005) 3765 z dne 13. oktobra 2005, in, podredno, predloga za zmanjšanje globe, ki je bila z navedeno odločbo naložena tožeči stranki, ter naložitve Komisiji, da iz naslova nepogodbene odgovornosti Evropske skupnosti povrne škodo, ki naj bi nastala tožeči stranki,

SPLOŠNO SODIŠČE (peti senat),

v sestavi M. Vilaras, predsednik, M. Prek (poročevalec) in V. M. Ciucă, sodnika,

sodni tajnik: J. Plingers, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 18. decembra 2008

izreka naslednjo

Sodbo

Dejansko stanje

1. *Predmet spora*

1 Komisija Evropskih skupnosti je z Odločbo C(2005) 3452 z dne 14. septembra 2005 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma EGP (Zadeva št. COMP/38.337 – PO/[Sukanec], v nadaljevanju: izpodbijana odločba), kakor je bila spremenjena z Odločbo Komisije C(2005) 3765 z dne 13. oktobra 2005 in katere povzetek je objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* z dne 26. januarja 2008 (UL C 21, str. 10), ugotovila, da je bila tožeča stranka od junija 1991 do septembra 2001 udeležena pri številnih sporazumih in usklajenih ravnanjih na trgu sukanca za industrijo, ki ni avtomobilska, v državah Beneluksa ter na Danskem, Finskem, Švedskem in Norveškem (v nadaljevanju: nordijske države).

2 Komisija je tožeči stranki naložila globo 0,979 milijona EUR zaradi sodelovanja v kartelu na trgu sukanca za industrijo, ki ni avtomobilska, v Beneluksu in nordijskih državah.

2. *Upravni postopek*

3 Komisija je 7. in 8. novembra 2001 v skladu s členom 14(3) Uredbe št. 17 Prve Uredbe o izvajanju členov [81 ES] in [82 ES] (UL 1962, 13, str. 204) opravila preiskave v prostorih več proizvajalcev sukanca. Te preiskave so bile opravljene na podlagi informacij, ki jih je avgusta 2000 predložilo podjetje The English Needle & Tackle Co.

4 Podjetje Coats Viyella plc (v nadaljevanju: Coats) je 26. novembra 2001 vložilo prošnjo za ugodno obravnavo na podlagi Obvestila Komisije o nenalaganju ali zmanjševanju glob v primeru kartelov (UL 1996, C 207, str. 4; v nadaljevanju: obvestilo o ugodni obravnavi), ki so ji bili priloženi dokumenti, da bi se dokazal obstoj teh omejevalnih sporazumov: prvič, omejevalnega sporazuma na trgu sukanca za avtomobilsko industrijo v Evropskem gospodarskem prostoru (EGP), drugič, omejevalnega sporazuma na trgu sukanca za industrijo v Združenem kraljestvu in, tretjič, omejevalnega sporazuma na trgu sukanca za industrijo, ki ni avtomobilska, v državah Beneluksa in nordijskih državah (v nadaljevanju: omejevalni sporazum na trgu industrijskega sukanca v Beneluksu in nordijskih državah).

5 Komisija je na podlagi dokumentov, ki so bili zbrani med preiskavami, in dokumentov, ki jih je poslalo podjetje Coats, na zadevna podjetja marca in avgusta 2003 naslovila zahteve za informacije v skladu s členom 11 Uredbe št. 17.

6 Komisija je 15. marca 2004 sprejela obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, ki ga je naslovila na več podjetij zaradi njihove udeležbe pri enem ali več omejevalnih sporazumih iz točke 4 zgoraj, vključno s tistim na trgu industrijskega sukanca v Beneluksu in nordijskih državah. Preiskovalni spis Komisije je bil dostopen vsem podjetjem v obliki CD-ROMA, ki jim je bil poslan 7. aprila 2004.

7 Vsa podjetja, ki so prejela obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, so predložila pisna stališča.

8 Zaslišanje je bilo 19. in 20. julija 2004.

9 Strankam je bil 24. septembra 2004 dovoljen dostop do nezaupne različice odgovorov na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah in do stališč strank na obravnavi, določen pa jim je bil tudi rok za predložitev drugih stališč.

10 Komisija je 14. septembra 2005 sprejela izpodbijano odločbo.

3. *Izpodbijana odločba*

Opredelitev upoštevnega trga

11 V izpodbijani odločbi je razlikovano med sukancem za avtomobilsko industrijo na eni strani in sukancem za industrijo, ki ni avtomobilska, na drugi strani. Komisija je v tej odločbi navedla, da je trg proizvoda, v zvezi s katerim je bila proučena kršitev, očitana tožeči stranki, trg industrijskega sukanca.

12 Geografski trg, ki ga zadeva kršitev, očitana tožeči stranki, je trg držav Beneluksa in nordijskih držav.

Velikost in struktura upoštevnega trga

13 Komisija je v izpodbijani odločbi navedla, da je obseg prodaje na trgu industrijskega sukanca v državah Beneluksa in nordijskih državah leta 2000 znašal okoli 50 milijonov EUR, leta 2004 pa okoli 40 milijonov.

14 Komisija je tudi navedla, da so bili konec devetdesetih let glavni dobavitelji industrijskega sukanca v državah Beneluksa in nordijskih državah med drugim tožeča stranka in podjetja Gütermann AG (v nadaljevanju: Gütermann), Zwicky & Co. AG (v nadaljevanju: Zwicky), Amann und Söhne GmbH & Co. KG (v nadaljevanju: Amann), Barbour Threads Ltd (v nadaljevanju: Barbour) – preden ga je prevzelo podjetje Coats – in Coats.

Opis protipravnih ravnanj

15 Komisija je v izpodbijani odločbi navedla, da se je kršitev, očitana tožeči stranki ter povezana s trgom industrijskega sukanca v državah Beneluksa in nordijskih državah, izvajala v letih od 1990 do 2001.

16 Komisija meni, da so se zadevna podjetja srečevala vsaj enkrat na leto in da so bila ta srečanja organizirana v dveh delih – v enem se je obravnaval trg držav Beneluksa, v drugem pa trg nordijskih držav, njihov glavni cilj pa je bila ohranitev visokih cen na obeh trgih.

17 Udeleženci naj bi izmenjevali cenike ter informacije o rabatih, zvišanju kataložnih cen, znižanju rabatov in zvišanju posebnih cen za določene stranke. Sklepali naj bi se tudi sporazumi o prihodnjih cenikih, največji stopnji rabata, znižanju rabatov in

zvišanju posebnih cen za določene stranke ter sporazumi o preprečevanju medsebojne konkurence s cenami, nižjimi od cen uveljavljenih dobaviteljev, in o razdeljevanju strank (točke od 99 do 125 obrazložitve izpodbijane odločbe).

Izrek izpodbijane odločbe

18 Komisija je v členu 1(1) izpodbijane odločbe ugotovila, da je osem podjetij, vključno s tožečo stranko, kršilo člen 81 ES in člen 53(1) Sporazuma EGP s tem, da so sodelovala pri več sporazumih in usklajenih ravnanjih na trgu industrijskega sukanca v državah Beneluksa in nordijskih državah, in sicer tožeča stranka od junija 1991 do septembra 2001.

19 V členu 2, prvi odstavek, izpodbijane odločbe so bile zaradi omejevalnega sporazuma na trgu industrijskega sukanca v Beneluksu in nordijskih državah med drugim naložene globe tem podjetjem:

– podjetju Coats: 15,05 milijona EUR;

– podjetju Amann: 13,09 milijona EUR;

– tožeči stranki: 0,979 milijona EUR;

– podjetju Gütermann: 4,021 milijona EUR;

– podjetju Zwicky: 0,174 milijona EUR.

20 Komisija je v členu 3 izpodbijane odločbe zadevnim podjetjem naročila, naj takoj prenehajo kršitve, ki jih je ugotovila, če tega še niso storila. Naročila jim je tudi, naj ne ponavljajo dejanj iz člena 1 izpodbijane odločbe oziroma dejanj ali praks z enakim ciljem ali učinkom.

4. *Postopek in predlogi strank*

21 Tožeča stranka je 27. decembra 2005 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo.

22 Ta zadeva je bila nato zaradi spremembe sestave senatov Splošnega sodišča in razporeditve sodnika poročevalca v peti senat dodeljena temu senatu.

23 Tožeča stranka je Splošnemu sodišču predlagala, naj:

– člen 1 izpodbijane odločbe razglasi za ničen v delu, v katerem se nanaša nanjo;

– člen 2 izpodbijane odločbe razglasi za ničen v delu, v katerem ji Komisija nalaga globo 0,979 milijona EUR, ali, podredno, znatno zmanjša to globo;

– Komisiji naloži povrnitev nastale škode, kot je navedeno v tožbi;

– določi strokovnjaka za ugotovitev dela škode, ki ga še ni mogoče oceniti;

– Komisiji naloži plačilo stroškov.

24 Komisija je Splošnemu sodišču predlagala, naj:

– ničnostno tožbo zavrne;

– odškodninsko tožbo zavrne kot neutemeljeno;

– tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

25 Ta tožba vsebuje, prvič, predlog za razglasitev delne ničnosti izpodbijane odločbe ali, podredno, predlog za zmanjšanje naložene globe in, drugič, odškodninski zahtevek.

5. *Predlog za razglasitev ničnosti člena 1 izpodbijane odločbe v delu, v katerem se nanaša na tožečo stranko*

Uvodne ugotovitve

26 Najprej je treba ugotoviti, da tožeča stranka v prvem tožbenem razlogu, navedenem v utemeljitev predloga za razglasitev ničnosti člena 1 izpodbijane odločbe, trdi, da dejanskega stanja kršitve, katere storitve ne zanika, ni mogoče enačiti z „zelo resno“ kršitvijo, ki ji je očitana v členu 1 izpodbijane odločbe. Glede tega trdi, da je treba kršitev, katere storitev priznava, razlikovati od kršitev drugih podjetij. Tako v bistvu trdi, da njena kršitev ni del enotne in trajajoče kršitve na trgu industrijskega sukanca v državah Beneluksa in nordijskih državah iz navedenega člena 1. Zato je treba ugotoviti, da tožeča stranka s temi trditvami zanika obstoj očitane kršitve.

27 Vendar se večina trditev tožeče stranke v tem tožbenem razlogu nanaša na presojo Komisije glede teže kršitve in soodvisno določitev globe glede na posamično vlogo tožeče stranke pri tej kršitvi. Take trditve se torej ne nanašajo na sam obstoj kršitve, temveč so namenjene izpodbijanju globe in njene višine. Te trditve bodo zato analizirane v okviru tožbenih razlogov v zvezi z razglasitvijo ničnosti globe oziroma njenim zmanjšanjem.

Trditve strank

28 Čeprav tožeča stranka ne zanika resničnosti dejanskega stanja, navedenega v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah z dne 15. marca 2004, pa zanika, da je dejanja, ki so ji očitana, mogoče enačiti s kršitvijo, ki so jo storila podjetja, ki so zasnovala in organizirala navedeno kršitev. Glede tega trdi, da so omejevalni sporazum zasnovala in organizirala druga podjetja, ne da bi bila sama vpletena v ta ravnanja.

29 Komisija predlaga zavrnitev tega tožbenega razloga.

Presoja Splošnega sodišča

30 Proučiti je treba tožbeni razlog tožeče stranke, ki v bistvu trdi, da dejanj, ki so ji očitana, ni mogoče šteti za del enotne in trajajoče kršitve na trgu industrijskega sukanca v državah Beneluksa in nordijskih državah, ugotovljene v členu 1 izpodbijane odločbe, in da bi se torej morala presojati ločeno in specifično.

31 Najprej je iz sodne prakse razvidno, da je glede na vrsto kršitev konkurenčnih predpisov ter glede na vrsto in strogost z njimi povezanih sankcij odgovornost za storitev teh kršitev osebna. Sporazumi in usklajena ravnanja, navedena v členu 81(1) ES, so nujno posledica sodelovanja več podjetij, ki so vsa sostorilci kršitve, vendar lahko sodelujejo na različne načine, zlasti glede na značilnosti upoštevnega trga in položaj vsakega podjetja na tem trgu, cilje, ki si jih prizadevajo doseči, ter izbrana ali načrtovana sredstva izvajanja. Vendar pa samo dejstvo, da vsaka družba sodeluje pri kršitvi na svoj način, ne zadostuje, da bi se izključila njena odgovornost za celotno kršitev, vključno z ravnanji, ki jih praktično izvajajo druge sodelujoče družbe, vendar imajo

enak protikonkurenčni cilj ali učinek (sodba Sodišča z dne 8. julija 1999 v zadevi Komisija proti Anic Partecipazioni, C-49/92 P, Recueil, str. I-4125, točke od 78 do 80).

32 Podjetje je lahko odgovorno za celoten omejevalni sporazum, tudi če je dokazano, da je neposredno sodelovalo le pri enem ali nekaj njegovih delih, če je, prvič, vedelo ali bi moralo vedeti, da je bilo usklajevanje, pri katerem je sodelovalo, zlasti z rednimi sestanki, ki so potekali vrsto let, del celotnega sistema, namenjenega izkrivljanju običajnega delovanja konkurence, in, drugič, če je ta sistem pokrival vse sestavne dele omejevalnega sporazuma (sodba Splošnega sodišča z dne 8. julija 2004 v zadevi Corus UK proti Komisiji, T-48/00, ZOdl., str. II-2325, točka 176). Prav tako dejstvo, da so različna podjetja imela različne vloge pri uresničevanju skupnega cilja, ne izključuje enakosti protikonkurenčnega namena in s tem kršitve, če je vsako podjetje na svoji ravni prispevalo k uresničevanju skupnega cilja (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 15. marca 2000 v združenih zadevah Cimenteries CBR in drugi proti Komisiji, T-25/95, T-26/95, od T-30/95 do T-32/95, od T-34/95 do T-39/95, od T-42/95 do T-46/95, T-48/95, od T-50/95 do T-65/95, od T-68/95 do T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 in T-104/95, Recueil, str. II-491, točka 4123).

33 Ker so bili ugotovljeni sporazumi in usklajena ravnanja zaradi svojega enakega namena del sistemov rednih srečanj ter določanja ciljnih cen in kvot, ti sistemi pa so bili del številnih prizadevanj zadevnih podjetij za dosego enotnega gospodarskega cilja, in sicer izkrivljanja razvoja cen, bi bila razdelitev tega trajajočega ravnanja z enotnim ciljem umetna, saj bi bilo obravnavano kot več ločenih kršitev, čeprav gre, nasprotno, za enotno kršitev, ki se je postopoma uresničevala tako s sporazumi kot z usklajenimi ravnanji. Podjetje, ki je pri taki kršitvi sodelovalo z ravnanjem, ki je ustrezalo pojmom sporazum ali usklajeno ravnanje s protikonkurenčnim ciljem v smislu člena 81(1) ES in ki naj bi pripomoglo k uresničitvi kršitve v celoti, je odgovorno tudi za ravnanja drugih družb v okviru iste kršitve v vsem obdobju svojega sodelovanja pri navedeni kršitvi. To je namreč res, če se ugotovi, da je zadevna družba vedela za protipravna

ravnanja drugih udeležencev ali da bi jih lahko razumno predvidela in da je bila pripravljena sprejeti tveganje. Taka ugotovitev ni v nasprotju z načelom, da je odgovornost za take kršitve osebna. Ustreza namreč pojmovanju – ki je zelo razširjeno v pravnih redih držav članic – pripisovanja odgovornosti za kršitve, ki jih stori več kršiteljev, glede na njihovo sodelovanje pri kršitvi kot celoti, za katerega se v teh pravnih sistemih ne šteje, da je v nasprotju z osebno naravo odgovornosti (glej v tem smislu zgoraj v točki 31 navedeno sodbo Anic Partecipazioni, točke od 82 do 84).

34 Ugotoviti je torej treba, ali so dejanja, očitana tožeči stranki, del celotnega sistema, namenjenega izkrivljanju običajnega delovanja konkurence na trgu industrijskega sukanca v državah Beneluksa in nordijskih državah, in so torej del enotne in trajajoče kršitve omejevalnega sporazuma na tem trgu.

35 Tožeča stranka v zvezi s tem ne zanika, da se je udeleževala srečanj v zvezi s trgom industrijskega sukanca v državah Beneluksa in nordijskih državah. Prav tako ne zanika, da so na teh srečanjih udeleženci izmenjevali cenike ter informacije o rabatih, zvišanju kataložnih cen, znižanju rabatov in zvišanju posebnih cen za določene stranke, sklepali sporazume o prihodnjih cenikih, največji stopnji rabata, znižanju rabatov in zvišanju posebnih cen za določene stranke ter sporazume o preprečevanju medsebojne konkurence s cenami, nižjimi od cen uveljavljenih dobaviteljev, in o razdeljevanju strank ter navezovali stike, da bi se k temu spodbudili dobavitelji, ki se niso udeleževali teh srečanj.

36 Poleg tega tožeča stranka priznava, da se je udeleževala teh srečanj, čeprav se je zavedala, da jo nameravajo njihovi organizatorji vključiti v protikonkurenčne sporazume. Izjavlja celo, da je pričakovala, da bo Komisija ugotovila njeno kršitev.

37 Dalje v skladu s sodno prakso zadostuje, da Komisija, zato da zadostno dokaže sodelovanje navedenega podjetja pri omejevalnem sporazumu, dokaže, da se je zadevno podjetje udeleževalo srečanj, na katerih so bili sklenjeni protikonkurenčni sporazumi, ne da bi to podjetje temu očitno nasprotovalo. Če je bila udeležba na takih srečanjih ugotovljena, mora to podjetje predložiti dokaze, da je bila njegova udeležba na navedenih srečanjih brez kakršnega koli protikonkurenčnega cilja, tako da dokaže, da je svojim konkurentom naznanilo, da se teh srečanj udeležuje z drugačnim namenom kot oni (sodbi Sodišča z dne 8. julija 1999 v zadevi Hüls proti Komisiji, C-199/92 P, Recueil, str. I-4287, točka 155, in zgoraj v točki 31 navedena Anic Partecipazioni, točka 96). Razlog, ki utemeljuje to pravno načelo, je, da je podjetje, ker se je udeležilo teh srečanj, ne da bi javno zavrnilo njihovo vsebino, preostalim udeležencem dalo vtis, da se strinja z rezultatom teh srečanj in da se mu bo ustrezno prilagodilo. To velja tudi za sodelovanje podjetja pri izvajanju enotnega sporazuma. Za ugotovitev sodelovanja podjetja pri takem sporazumu mora Komisija dokazati, da je nameravalo navedeno podjetje s svojim ravnanjem prispevati k skupnim ciljem, za katere so si prizadevali vsi udeleženci, in da je bilo seznanjeno z dejanskim ravnanjem, ki so ga predvidela ali izvajala druga podjetja, da bi dosegla iste cilje, ali da je lahko to ravnanje razumno predvidelo in je bilo pripravljeno sprejeti tveganje (zgoraj v točki 31 navedena sodba Anic Partecipazioni, točka 87).

38 Toda tožeča stranka ni dokazala, da je svojim konkurentom naznanila, da se teh srečanj udeležuje z drugačnim namenom kot oni.

39 Iz zgoraj navedenega je razvidno, da je Komisija upravičeno menila, da je tožeča stranka odgovorna za enotno kršitev, storjeno na trgu industrijskega sukanca v državah Beneluksa in nordijskih državah, iz člena 1 izpodbijane odločbe.

40 Tožbeni razlog, s katerim tožeča stranka zanika, da je storila kršitev iz člena 1 izpodbijane odločbe, je treba zato zavrniti.

6. *Predlog za razglasitev ničnosti člena 2 izpodbijane odločbe v delu, v katerem se nanaša na tožečo stranko, ali, podredno, zmanjšanje globe*

41 Tožeča stranka v bistvu navaja štiri tožbene razloge, s katerimi izpodbija naložitev globe in njen znesek. Prvi se nanaša na napačno presojo zadevne kršitve kot „zelo resne“. Drugi, ki vsebuje štiri očitke, se nanaša na napačno določitev izhodiščnega zneska globe in napačno uvrstitev tožeče stranke v drugo kategorijo, ker niso bili upoštevani velikost upoštevnega trga, dejanska gospodarska zmožnost oviranja konkurence, položaj tožeče stranke glede na druga podjetja in njen negotov finančni položaj. Tretji se nanaša na napačno presojo olajševalne okoliščine sodelovanja. Četrti se nanaša na napačno presojo sodelovanja.

Tožbeni razlog: napačna opredelitev kršitve kot „zelo resne“

Trditve strank

42 Tožeča stranka trdi, da je Komisija kršitev, ki ji očitana, napačno opredelila kot „zelo resno“. Komisiji očita, da je menila, da ji ni treba upoštevati posebnih okoliščin, ki se nanašajo zgolj na njeno osebno vlogo. Komisija naj tako ne bi upoštevala njene posamične vloge pri zadevni kršitvi in dejanskih okoliščin njene udeležbe na srečanjih, povezanih s trgom industrijskega sukanca v državah Beneluksa in nordijskih državah. Tožeča stranka v zvezi s tem trdi, da ni imela nikakršne vloge pri zasnovi in organizaciji zadevne kršitve, da pri udeležbi na navedenih srečanjih ni nameravala sklepati protikonkurenčnih sporazumov in da ni nikoli izvajala sporazumov, sklenjenih na teh srečanjih.

43 Komisija predlaga, naj se ta tožbeni razlog zavrne kot neutemeljen.

Presoja Splošnega sodišča

44 Najprej, Komisija je, kot je bilo ugotovljeno v okviru tožbenega razloga v zvezi z zanikanjem kršitve in zlasti v točki 39 zgoraj, upravičeno menila, da je tožeča stranka sodelovala pri enotni in trajajoči kršitvi na trgu industrijskega sukanca v državah Beneluksa in nordijskih državah iz člena 1 izpodbijane odločbe.

45 Dalje, pri enotni in trajajoči kršitvi na trgu industrijskega sukanca v državah Beneluksa in nordijskih državah je šlo v bistvu za to, da so zadevna podjetja izmenjevala občutljive informacije o cenikih in/ali cenah za določene stranke, se dogovarjala o zvišanjih cen in/ali ciljnih cenah, preprečevala medsebojno konkurenco s cenami, nižjimi od cen uveljavljenih dobaviteljev, in si razdeljevala stranke (točke od 99 do 125 in 345 obrazložitve izpodbijane odločbe). Take prakse v smislu Smernic o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 15(2) Uredbe št. 17 in členom 65(5) [PJ] (UL C 9, str. 3, v nadaljevanju: Smernice) pomenijo horizontalne omejitve, vrste „cenovni kartel“, in tako „zelo resne“ kršitve. Komisija torej s tem, da je tako kršitev opredelila kot „zelo resno“, ni storila napake.

46 Nazadnje, trditve, ki jih tožeča stranka navaja, da bi izpodbijala težo dejanj, ki so ji očitana, se nanašajo na njeno posamično vlogo pri zadevni kršitvi in zato ne morejo povzročiti dvoma o opredelitvi te kršitve kot „zelo resne“. Take trditve namreč izhajajo iz zamenjave med presojo teže kršitve, ki se uporablja za določitev splošnega izhodiščnega zneska globe, in presojo relativnega obsega sodelovanja vsakega od zadevnih podjetij pri kršitvi, kar je treba preučiti pri morebitni uporabi obteževalnih ali olajševalnih okoliščin.

47 Zavrniti je treba tudi trditev tožeče stranke, da mora biti splošni izhodiščni znesek globe, določen sorazmerno s težo kršitve, povezan s posamičnim sodelovanjem tožeče stranke pri tej kršitvi.

48 Izhodiščni znesek globe se namreč določi na podlagi kršitve, njena relativna teža pa se določi ob upoštevanju številnih drugih dejavnikov, glede katerih ima Komisija pri določitvi globe široko diskrecijsko pravico (sodba Sodišča z dne 29. junija 2006 v zadevi SGL Carbon proti Komisiji, C-308/04 P, ZOdl., str. I-5977, točka 71). Poleg tega je iz razvidno, da se presoja teže kršitve opravi v dveh fazah. V prvi fazi se splošna teža presoja zgolj glede na elemente kršitve, kot sta njena teža in vpliv na trg, v drugi fazi pa se presoja teže kršitve spreminja glede na okoliščine zadevnega podjetja, zaradi česar Komisija upošteva ne samo morebitne obteževalne okoliščine, ampak tudi, odvisno od primera, olajševalne okoliščine. Ta korak zlasti ob kršitvah, v katere je vpletenih več podjetij, omogoča, da se pri presoji teže kršitve upoštevata različna vloga vsakega podjetja in njegov odnos do Komisije med postopkom (sodba Splošnega sodišča z dne 12. julija 2001 v združenih zadevah Tate & Lyle in drugi proti Komisiji, T-202/98, T-204/98 in T-207/98, Recueil, str. II-2035, točka 109). Tako posamična vloga tožeče stranke, tudi če je zanemarljiva, ne more povzročiti dvoma o opredelitvi enotne kršitve kot „zelo resne“.

49 Trditve tožeče stranke, da se je srečanj udeleževala z vidika prodaje podjetja in da torej na njih nikakor ni nameravala sklepati protikonkurenčnih sporazumov, tudi ni mogoče sprejeti. Morebitna prodaja namreč nikakor ne upravičuje udeležbe na srečanjih s protikonkurenčnim ciljem. Poleg tega je treba zavrniti trditev tožeče stranke, da je bila njena udeležba na srečanjih tudi posledica močnega pritiska, ki naj bi ga izvajala druga zadevna podjetja. Prvič, obstoj zatrjevanega pritiska nikakor ne spremeni teže kršitve, pri kateri je tožeča stranka sodelovala. Drugič, tudi če je bila tožeča stranka pod pritiskom, se na to okoliščino nikakor ne more sklicevati, ker bi lahko navedeni pritisk naznanila pristojnim organom in na podlagi člena 3 Uredbe št. 17 pri Komisiji vložila pritožbo, ne pa sodelovala pri obravnavanih dejavnostih (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 29. novembra 2005 v zadevi Union Pigments proti Komisiji, T-62/02, ZOdl., str. II-5057, točka 63).

50 Tožbeni razlog v zvezi z opredelitvijo kršitve kot „zelo resne“ je treba torej zavrniti.

Tožbeni razlog: napačna določitev izhodiščnega zneska globe in višine globe ter napačna uvrstitev tožeče stranke v drugo kategorijo

Trditve strank

51 V utemeljitev tožbenega razloga v zvezi z napačno določitvijo izhodiščnega zneska globe in višine globe ter uvrstitvijo tožeče stranke v drugo kategorijo so navedeni štirje očitki. Povezani so z neupoštevanjem majhnosti upoštevnega trga, napačno presojo dejanske gospodarske zmožnosti tožeče stranke, da povzroči škodo konkurenci, nesorazmernostjo izhodiščnega zneska globe, naložene tožeči stranki, v primerjavi z izhodiščnimi zneski globe, ki so se uporabili za druga podjetja, in z neupoštevanjem njenega slabega finančnega položaja.

52 Najprej tožeča stranka Komisiji očita, da ni upoštevala majhnosti upoštevnega trga in je zato določila prevelik izhodiščni znesek globe glede na velikost trga. Meni, da je Komisija upoštevala majhnost trga sukanca za avtomobilsko industrijo v EGP s tem, da je za izračun glob določila izhodiščni znesek 5 milijonov EUR za trg, ki je bil leta 1999 ocenjen na 20 milijonov EUR. V zvezi s trgom industrijskega sukanca v državah Beneluksa in nordijskih državah pa naj bi Komisija za izračun glob določila izhodiščni znesek 14 milijonov EUR za trg, ki je bil leta 2004 ocenjen na 40 milijonov EUR.

53 Tožeča stranka tudi trdi, da je Komisija leta 2004 napačno ocenila trg industrijskega sukanca v državah Beneluksa in nordijskih državah na 40 milijonov EUR, ker ni upoštevala dejstva, da večino industrijskega sukanca, prodanega v EGP, kupijo subjekti, ki ga izvozijo za podjetja s sedežem zunaj EGP. Trdi, da bi bilo treba od prometa 40 milijonov EUR odšteti promet, ki ustreza izvozu končanih proizvodov, in da bi bilo treba upoštevni trg tako oceniti na manj kot 20 milijonov EUR. Tožeča stranka ugotavlja, da

je Komisija s tem, da pri določitvi izhodiščnega zneska za izračun glob ni upoštevala majhnosti tega trga, kršila načeli enakega obravnavanja in sorazmernosti. Poleg tega meni, da je odločba glede tega pomanjkljivo obrazložena.

54 Nato tožeča stranka Komisiji očita, da je napačno presojala njeno dejansko gospodarsko zmožnost, da povzroči večjo škodo drugim subjektom, zlasti potrošnikom. Meni, da bi morala Komisija upoštevati njen tržni delež in „celoten promet, ki ga v zvezi z zadevnimi artikli ustvari".

55 Prvič, tožeča stranka trdi, da Komisija napačno trdi, da je dejansko gospodarsko zmožnost zadevnih podjetij, da povzročijo škodo konkurenci, mogoče presojati na podlagi dobav, ki jih opravijo na upoštevnem trgu. Meni, da Komisija ni predložila dokazov za svojo trditev, da ima tožeča stranka na upoštevnem trgu tržno moč, ki ustreza prometu, ki ga ustvarja v državah Beneluksa in nordijskih državah. Trdi, da vpliva, ki ga imajo zadevna podjetja na konkurenco, ni mogoče pravilno presojati, ne da bi se upoštevale štiri posebne okoliščine, ki določajo trg. Najprej naj bi bila večina sukanca, ki se prodaja v državah Beneluksa in nordijskih državah, namenjena takojšnjemu izvozu. Nato naj bi se z industrijskim sukancem intenzivno trgovalo. Poleg tega naj ne bi bilo nobenih tehničnih ovir za trgovanje s sukancem ali predpisov, ki bi to ovirali. Nazadnje naj bi bila skladiščenje in prevoz sukanca preprosta. Poleg tega naj bi Komisija priznala te okoliščine, ni pa na njihovi podlagi oblikovala ugotovitev, ko je presojala dejansko gospodarsko zmožnost podjetja, da povzroči škodo konkurenci. Drugič, tožeča stranka meni, da Komisija ni upoštevala tržnega deleža zadevnih podjetij. Tretjič, tožeča stranka trdi, da Komisija prav tako ni upoštevala dejstva, da tožeča stranka ni bila „vertikalno integrirana" in torej ni imela proizvodne zmogljivosti zunaj EGP. Četrtič, tožeča stranka se sklicuje na Odločbo Komisije 2002/759/ES z dne 5. decembra 2001 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 Pogodbe ES (zadeva

COMP/37.800/F3 – Luksemburške pivovarne) (UL L 2002, 253, str. 21), v kateri naj bi Komisija uporabila znatno nižje zneske.

56 Dalje tožeča stranka meni, da je izhodiščni znesek globe, ki ji je bila naložena, veliko previsok v primerjavi z izhodiščnimi zneski, ki so bili uporabljeni za druga zadevna podjetja, zaradi različne vloge, ki jo je imela pri zadevni kršitvi, ter velikosti drugih zadevnih podjetij in njihove tržne moči, ki je večja od njene. Način izračuna, ki ga je uporabila Komisija, naj bi temeljil na neutemeljeni in neobrazloženi predpostavki, da je njena tržna moč ustrezala njenemu prometu na upoštevnem trgu. Tudi če bi se Komisija lahko upravičeno omejila na navedeni promet, naj bi ga upoštevala nesorazmerno glede na druge dejavnike presoje (in sicer glede na vertikalno integracijo, proizvodno zmogljivost v državah z nizkimi plačami in obseg uvoza iz teh držav), zaradi česar naj bi bil določen pretiran izhodiščni znesek globe. Tožeča stranka nazadnje trdi, da tudi po uporabi pravila zgornje meje 10 % prometa, ki ga je posamezno podjetje, ki je sodelovalo pri kršitvi, ustvarilo v preteklem poslovnem letu, in po zmanjšanju globe zaradi sodelovanja globa, ki ji je bila naložena, znaša 8 % njenega svetovnega prometa leta 2004, medtem ko globa, naložena „vodilnemu akterju na trgu“, znaša komaj 1,1 % njegovega svetovnega prometa.

57 Nazadnje tožeča stranka trdi, da je izhodiščni znesek globe, ki ji je bila naložena, očitno previsok glede na njen negotov finančni položaj, ki se odraža v njenem zelo nizkem prometu.

58 Komisija te trditve v celoti zavrača in predlaga, naj se tožbeni razlog zavrne.

Presoja Splošnega sodišča

– Očitek: neupoštevanje majhnosti upoštevnega trga

59 Prvič, tožeča stranka v bistvu trdi, da Komisija ni upoštevala velikosti upoštevnega trga in je tako za izračun glob določila izhodiščni znesek, ki je nesorazmeren glede na navedeno velikost.

60 Najprej je treba opozoriti, da načelo sorazmernosti zahteva, da ukrepi Skupnosti ne smejo prekoračiti tistega, kar je primerno in potrebno za uresničitev želenega cilja. Pri izračunu glob je treba težo kršitve določiti glede na več dejavnikov in hkrati nobenemu pripisovati nesorazmernega pomena glede na druge dejavnike presoje. Načelo sorazmernosti v teh okoliščinah pomeni, da mora Komisija določiti globo sorazmerno z dejavniki, ki se upoštevajo pri določitvi teže kršitve, in da mora te dejavnike upoštevati skladno in objektivno upravičeno (sodba Splošnega sodišča z dne 27. septembra 2006 v zadevi Jungbunzlauer proti Komisiji, T-43/02, ZOdl., str. II-3435, točke od 226 do 228).

61 Glede očitka Komisiji, da ni upoštevala velikosti upoštevnega trga, je treba opozoriti, da lahko Komisija na podlagi člena 15(2) Uredbe št. 17 in člena 23(2) Uredbe št. 1/2003 podjetjem naloži globe, katerih višina ne presega 10 % prometa, ki ga je v predhodnem poslovnem letu ustvarilo posamezno podjetje, ki je sodelovalo pri kršitvi. V skladu s temi določbami je treba pri določitvi globe v tem razponu upoštevati težo in trajanje kršitve. Poleg tega Komisija v skladu s Smernicami določi izhodiščni znesek glede na težo kršitve, pri tem pa upošteva njeno naravo, dejanski vpliv na trg, če ga je mogoče izmeriti, in obseg geografskega trga.

62 Tako niti Uredba št. 17, niti Uredba št. 1/2003, niti Smernice ne določajo, da je treba globo določiti neposredno glede na velikost upoštevnega trga, saj je to zgolj eden od upoštevnih dejavnikov. S tem pravnim okvirom se torej Komisiji samo po sebi izrecno ne nalaga, naj upošteva majhnost trga proizvoda (sodba Splošnega sodišča z dne 27. septembra 2006 v zadevi Roquette Frères proti Komisiji, T-322/01, ZOdl., str. II-3137, točka 148).

63 Vendar je v skladu s sodno prakso dolžnost Komisije, da pri presoji teže kršitve upošteva veliko dejavnikov, katerih narava in pomembnost se spreminjata glede na vrsto obravnavane kršitve in posebne okoliščine zadevne kršitve (sodba Sodišča z dne 7. junija 1983 v združenih zadevah Musique Diffusion française in drugi proti Komisiji, od 100/80 do 103/80, Recueil, str. 1825, točka 120). Ni mogoče izključiti, da bi bila med temi dejavniki, ki dokazujejo težo kršitve – če je to primerno – tudi velikost trga proizvoda.

64 Čeprav velikost trga lahko pomeni dejavnik, ki ga je treba upoštevati kot dokaz teže kršitve, pa se njegova pomembnost spreminja glede na vrsto kršitve in posebne okoliščine zadevne kršitve.

65 V obravnavanem primeru je šlo pri kršitvi v bistvu za to, da so zadevna podjetja izmenjevala občutljive informacije o cenikih in/ali cenah za določene stranke, se dogovarjala o zvišanjih cen in/ali ciljnih cenah, preprečevala medsebojno konkurenco s cenami, nižjimi od cen uveljavljenih dobaviteljev, in si razdeljevala stranke (točke od 99 do 125 in 345 obrazložitve izpodbijane odločbe). Take prakse v smislu Smernic pomenijo horizontalne omejitve, vrste „cenovni kartel“, in so torej „zelo resne“. V teh okoliščinah je majhnost upoštevnega trga, če je ugotovljena, manj pomembna od vseh drugih elementov, ki dokazujejo težo kršitve.

66 Vsekakor je treba upoštevati, da je Komisija presodila, da je treba kršitev šteti za zelo resno v smislu Smernic, ki za take primere določajo, da lahko Komisija „določi“

izhodiščni znesek, ki presega 20 milijonov EUR. V obravnavanem primeru je Komisija v izpodbijani odločbi zadevna podjetja razvrstila v več kategorij glede na njihovo relativno pomembnost na upoštevnem trgu. Iz točke 358 obrazložitve izpodbijane odločbe je razvidno, da je Komisija določila izhodiščni znesek 14 milijonov EUR zgolj za podjetja iz prve kategorije, 5,2 milijona EUR za tista iz druge (v obravnavanem primeru tožeča stranka), 2,2 milijona EUR za tista iz tretje in 0,1 milijona EUR za tista iz četrte kategorije. Iz tega je razvidno, da je bil izhodiščni znesek, na podlagi katerega se je izračunala globa, naložena tožeči stranki, znatno nižji od zneska, ki bi ga Komisija na podlagi Smernic lahko „določila“ za zelo resne kršitve. Ta določitev izhodiščnega zneska globe potrjuje, da se je upoštevala velikost upoštevnega trga proizvoda.

67 Trditev tožeče stranke, da Komisija ni upoštevala velikosti upoštevnega trga in je tako za izračun glob določila izhodiščni znesek, ki je nesorazmeren glede na navedeno velikost, je treba torej zavrniti.

68 Drugič, tožeča stranka napačno trdi, da sta bili pri določitvi izhodiščnega zneska globe kršeni načeli sorazmernosti in enakega obravnavanja, ker naj bi Komisija, drugače kot pri izračunu v zvezi z zadevno kršitvijo, upoštevala majhnost trga sukanca za avtomobilsko industrijo v EGP in tako določila izhodiščni znesek globe, sorazmeren z velikostjo upoštevnega trga.

69 Načelo enakega obravnavanja namreč prepoveduje, da se primerljivi položaji obravnavajo različno in različni položaji enako, razen če je tako obravnavanje objektivno utemeljeno. V obravnavanem primeru sta omejevalni sporazum na trgu sukanca za avtomobilsko industrijo v EGP in omejevalni sporazum na trgu industrijskega sukanca v Beneluksu in nordijskih državah dve različni kršitvi, ki zadevata različne trge proizvoda in različne geografske trge. Tožeča stranka torej ni v enakem položaju kot podjetja, vpletena v omejevalni sporazum na trgu sukanca za avtomobilsko

industrijo v EGP in se torej v zvezi s tem ne more veljavno sklicevati na kršitev načela enakega obravnavanja.

70 Tretjič, trditve tožeče stranke v zvezi s tem, da bi bilo treba upoštevni trg po odbitku izvoza končanih proizvodov zmanjšati na 20 milijonov EUR, ni mogoče sprejeti. Po eni strani so bile namreč transakcije v zvezi z zadevnimi proizvodi, vključenimi v končane proizvode, ki so bili izvoženi z upoštevnega trga, opravljene na tem trgu in so zato njegov sestavni del. Po drugi strani tožeča stranka nikakor ni dokazala, da izvoz končanih proizvodov – ki vključujejo zadevne proizvode, prodane na upoštevnem trgu – s tega trga zmanjšuje ta trg.

71 Poleg tega je treba trditev v zvezi z domnevno kršitvijo obveznosti obrazložitve zavrniti. Iz točk 65 in 66 zgoraj je nujno razvidno, da izpodbijana odločba vsebuje dovolj informacij v zvezi z določitvijo izhodiščnega zneska globe.

72 Iz vsega zgoraj navedenega je razvidno, da je treba zavrniti očitek v zvezi z neupoštevanjem majhnosti upoštevnega trga.

– Očitek: domnevno napačna presoja dejanske gospodarske zmožnosti tožeče stranke, da povzroči škodo konkurenci

73 Tožeča stranka v bistvu napačno trdi, da je Komisija v nasprotju s Smernicami določila izhodiščni znesek globe neodvisno od njenega celotnega prometa, da torej ni upoštevala dejanske gospodarske zmožnosti zadevnih podjetij, da povzročijo škodo konkurenci, in da je tako kršila načelo sorazmernosti.

74 Iz izpodbijane odločbe je razvidno, da je Komisija, da bi določila izhodiščni znesek globe, najprej upoštevala naravo kršitve, njen dejanski vpliv na trg in geografski obseg trga. Ob upoštevanju teh dejavnikov je Komisija ugotovila, da je kršitev, ki so jo storila zadevna podjetja, „zelo resna“ (točke od 344 do 353 obrazložitve izpodbijane odločbe).

75 Nato je Komisija presodila, da je treba podjetja, vpletena v kartele, različno obravnavati, da bi se upoštevala njihova dejanska gospodarska zmožnost, da povzročijo škodo konkurenci, in določila globa na ravni, ki zagotavlja dovolj velik odvračilni učinek. Dodala je, da je bilo treba upoštevati specifično težo nezakonitega ravnanja posameznega podjetja in zato njegov dejanski vpliv na konkurenco. Poudarila je, da se je pri primerjavi relativne pomembnosti zadevnih podjetij oprla na promet, ki ga je na trgu posamezno podjetje ustvarilo v zvezi z zadevnim proizvodom. Podjetja je zato razvrstila v štiri kategorije. Podjetji Amann in Coats sta bili s prometom med 14 in 18 milijoni EUR uvrščeni v prvo kategorijo. Tožeča stranka je bila s prometom 6 milijonov EUR uvrščena v drugo kategorijo. Podjetja Gütermann, Barbour in Bieze Stork BV so bila s prometom med 2 in 4 milijoni EUR uvrščena v tretjo kategorijo, podjetje Zwicky pa je bilo s prometom med 0 in 1 milijonom EUR uvrščeno v četrto kategorijo. Komisija je na podlagi navedenega določila izhodiščni znesek globe glede na težo kršitve, in sicer 14 milijonov EUR za podjetji Coats in Amann, 5,2 milijonov EUR za tožečo stranko, 2,2 milijona EUR za podjetja Gütermann, Barbour in Bieze Stork ter 0,1 milijona EUR za podjetje Zwicky (točke od 356 do 358 obrazložitve izpodbijane odločbe).

76 Prvič, ker tožeča stranka trdi, da zgolj na podlagi njenega prometa na upoštevnem trgu ni mogoče ugotoviti njene dejanske gospodarske zmožnosti, da povzroči škodo konkurenci, in da bi bilo treba upoštevati njen celotni promet, torej promet, ki ga je ustvarila s prodajo vsega industrijskega sukanca na svetovni ravni, je treba najprej opozoriti, da se edina izrecna navedba celotnega prometa podjetja, ki je sodelovalo

pri kršitvi, v členu 15(2) Uredbe št. 17 in členu 23(2) Uredbe št. 1/2003 nanaša na zgornjo mejo, ki je globa ne sme preseči. Komisija lahko ob upoštevanju te meje načeloma določi globo na podlagi prometa, ki ga izbere glede na ozemlje in zadevne proizvode, ne da bi morala upoštevati ravno celotni promet ali promet, ustvarjen na geografskem trgu ali trgu zadevnih proizvodov. Poleg tega, čeprav Smernice ne določajo, da je treba globe izračunati glede na določen promet, tudi ne nasprotujejo temu, da se promet, ki ga zadevna podjetja ustvarijo na upoštevnem trgu, upošteva pri določanju zneska globe, da bi se spoštovala splošna načela prava Skupnosti in kadar tako zahtevajo okoliščine. Promet je tako lahko pomemben pri upoštevanju različnih dejavnikov, naštetih v točki 75 zgoraj, navedenih v točki 1 A, četrti in šesti odstavek, Smernic o načinu določanja glob (sodbi Splošnega sodišča z dne 9. julija 2003 v zadevi Cheil Jedang proti Komisiji, T-220/00, Recueil, str. II-2473, točka 82, in z dne 29. aprila 2004 v združenih zadevah Tokai Carbon in drugi proti Komisiji, T-236/01, T-239/01, od T-244/01 do T-246/01, T-251/01 in T-252/01, Recueil, str. II-1181, točka 195).

77 Iz tega je mogoče sklepati, da lahko Komisija globo določi na podlagi prometa po svoji izbiri, samo da se njena odločitev ne zdi nerazumna glede na okoliščine v zadevnem primeru. Prav tako Komisija, če se globe naložijo več podjetjem, ki so vpletena v isto kršitev, pri določanju glob ni dolžna zagotoviti, da končni zneski glob odražajo vse razlikovanje med zadevnimi podjetji glede na njihov celotni ali upoštevni promet (sodba Sodišča z dne 28. junija 2005 v združenih zadevah Dansk Rørindustri in drugi proti Komisiji, C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P in C-213/02 P, ZOdl., str. I-5425, točka 312, ter sodbi Splošnega sodišča z dne 18. julija 2005 v zadevi Scandinavian Airlines System proti Komisiji, T-241/01, ZOdl., str. II-2917, točka 166, in z dne 4. julija 2006 v zadevi Hoek Loos proti Komisiji, T-304/02, ZOdl., str. II-1887, točka 84).

78 Glede odločitve za en in/ali drugi promet, ki jo lahko sprejme Komisija, je v sodni praksi pojasnjeno, da je pri analizi dejanske gospodarske zmožnosti kršiteljev, da

povzročijo škodo konkurenci, ki se opravi, da bi se določila globa za kršitev konkurenčnih predpisov, in zajema presojo dejanske pomembnosti teh podjetij na upoštevnem trgu, torej njihovega vpliva nanj, celotni promet zgolj nepopoln pokazatelj dejanskega položaja. Ni mogoče izključiti, da je močno podjetje, ki ima veliko različnih dejavnosti, na trgu posamičnega proizvoda prisotno samo postransko. Ravno tako ni mogoče izključiti, da ima podjetje, ki je pomembno na geografskem trgu, ki ni geografski trg Unije, na trgu Unije ali na trgu EGP zgolj šibek položaj. V teh primerih zgolj dejstvo, da zadevno podjetje ustvari velik celotni promet, nujno ne pomeni, da ima na prizadetem trgu odločilen vpliv (zgoraj v točki 76 navedena sodba Cheil Jedang proti Komisiji, točka 88, in sodba Splošnega sodišča z dne 9. julija 2003 v zadevi Archer Daniels Midland in Archer Daniels Midland Ingredients proti Komisiji, T-224/00, Recueil, str. II-2597, točka 194). Zato je promet podjetja, ki ga ustvari na upoštevnem trgu, čeprav ne more biti odločilen za ugotovitev, da podjetje pripada gospodarsko močnemu subjektu, vendarle upošteven pri ugotavljanju, kakšen je vpliv tega podjetja na trg (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 29. novembra 2005 v zadevi SNCZ proti Komisiji, T-52/02, ZOdl., str. II-5005, točka 65, in zgoraj v točki 49 navedeno sodbo Union Pigments proti Komisiji, točka 152).

79 Tako lahko del prometa, ki je bil ustvarjen s prodajo blaga, na katero se nanaša kršitev, da primerno informacijo o razsežnosti kršitve na upoštevnem trgu (zgoraj v točki 76 navedena sodba Cheil Jedang proti Komisiji, točka 91, ter zgoraj v točki 78 navedena sodba Archer Daniels Midland in Archer Daniels Midland Ingredients proti Komisiji, točka 196). Promet, ustvarjen s prodajo blaga, na katero se nanaša kršitev, namreč lahko da primerno informacijo o odgovornosti posameznega zadevnega podjetja na upoštevnem trgu, saj je objektivno merilo, ki natančno odraža škodljivost protipravnega ravnanja za običajno delovanje konkurence in je torej dober pokazatelj zmožnosti kršiteljev, da povzročijo škodo konkurenci. V obravnavanem primeru je torej odločitev Komisije, da se za ugotovitev zmožnosti posameznega zadevnega podjetja, da povzroči škodo, opre na promet na upoštevnem trgu, skladna in objektivno upravičena.

80 Posebne okoliščine, na katere se sklicuje tožeča stranka, ne morejo izpodbiti te ugotovitve. Najprej je namreč treba opozoriti, da geografski obseg omejevalnega sporazuma ni svetoven in da je s kršitvijo omejena zgolj konkurenca na trgu industrijskega sukanca v Beneluksu in nordijskih državah. Dalje, tožeča stranka ni dokazala, da je Komisija storila napako, ker je menila, da je promet, ki so ga zadevna podjetja ustvarila na upoštevnem trgu, zajemal promet, ki so ga ustvarila z industrijskim sukancem, ki je bil proizveden v državah, ki niso države Beneluksa in nordijske države, vendar se je z njim trgovalo na upoštevnem trgu, oziroma promet, ki so ga ustvarila z industrijskim sukancem, ki je bil najprej proizveden v državah Beneluksa ali nordijskih državah, nato pa izvožen v druge države. Končno, razlogovanje tožeče stranke je protislovno, ker predpostavlja, da se za razvrstitev zadevnih podjetij v različne kategorije upošteva celotni promet teh podjetij, po drugi strani pa naj bi se za določitev izhodiščnega zneska globe posameznega zadevnega podjetja izbral promet, ki so ga podjetja ustvarila na upoštevnem trgu.

81 Drugič, tožeča stranka Komisiji ne more očitati, da ni upoštevala tržnih deležev zadevnih podjetij. Najprej je namreč treba ugotoviti, da je Komisija v točki 356 obrazložitve izpodbijane odločbe menila, da informacije o tržnih deležih na splošno niso bile dovolj natančne, da bi se nanje lahko oprla. Tudi če so, kot trdi tožeča stranka, predložene informacije o njenem tržnem deležu v državah Beneluksa in nordijskih državah dovolj natančne, da se je nanje mogoče opreti, takih informacij vseeno ni bilo mogoče uporabiti, ker informacije o tržnih deležih drugih udeležencev omejevalnega sporazuma niso bile zadostne. V teh okoliščinah se je Komisija upravičeno oprla na promet, ustvarjen na upoštevnem trgu, ki je v fazi ugotavljanja relativne teže udeležencev omejevalnega sporazuma zaradi razvrstitve v različne skupine najbolje odražal zadevno težo teh podjetij.

82 Tretjič, zavrniti je treba trditev tožeče stranke, da bi morala Komisija upoštevati dejstvo, da tožeča stranka v nasprotju z drugimi zadevnimi podjetji ni bila vertikalno

integrirana. Komisija je namreč svojo presojo dejanske gospodarske zmožnosti kršiteljev konkurenčnih predpisov, da povzročijo škodo konkurenci, za namene presoje teže te kršitve in določitve izhodiščnega zneska globe smela opreti na podatke o prometu in tržnih deležih na upoštevnem trgu. Toda posebne okoliščine, kot so značilnosti tega trga, lahko znatno zmanjšajo pomen teh podatkov in povzročijo, da je treba za presojo vpliva podjetij na trg upoštevati druge upoštevne dejavnike, kot sta vertikalna integracija in obseg palete proizvodov (sodba Splošnega sodišča z dne 15. marca 2006 v zadevi Daiichi Pharmaceutical proti Komisiji, T-26/02, ZOdl., str. II-713, točki 61 in 63). Čeprav sta vertikalna integracija in obseg palete proizvodov v nekaterih okoliščinah lahko upoštevna dejavnika za presojo vpliva, ki ga podjetje lahko izvršuje na trgu, in sta poleg tržnih deležev ali prometa na upoštevnem trgu dopolnilna pokazatelja tega vpliva (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 14. februarja 1978 v zadevi United Brands in United Brands Continentaal proti Komisiji, 27/76, Recueil, str. 207, točke od 67 do 72 in od 78 do 81), je treba v obravnavanem primeru ugotoviti, da trditve tožeče stranke v zvezi z vertikalno integracijo drugih zadevnih podjetij ne dokazujejo, da so imela ta na upoštevnem trgu posebne in znatne konkurenčne prednosti. Poleg tega, kot je poudarjeno v točki 80 zgoraj, njihov promet na upoštevnem trgu ne zajema prometa, ki so ga ustvarila z industrijskim sukancem, proizvedenim v državah, ki niso države Beneluksa in nordijske države, vendar se je z njim trgovalo na upoštevnem trgu, oziroma prometa, ki so ga ustvarila z industrijskim sukancem, ki je bil najprej proizveden v državah Beneluksa ali nordijskih državah, nato pa izvožen v druge države.

83 Četrtič, primerjava med izpodbijano odločbo in odločbo „Luksemburške pivovarne“ (točka 55 zgoraj), ki jo tožeča stranka navaja, ni upoštevna. Komisija je namreč za določitev globe uporabila diskrecijsko pravico ob upoštevanju Uredbe št. 17 in Uredbe št. 1/2003 ter pravil, ki si jih je določila v Smernicah o načinu določanja glob. Poleg tega sama prejšnja praksa odločanja Komisije nikakor ne pomeni pravnega okvira za globe na področju konkurence (sodbi Splošnega sodišča z dne 20. marca 2002 v zadevi LR AF 1998 proti Komisiji, T-23/99, Recueil, str. II-1705, točka 234, in z dne 8. julija 2008 v zadevi BPB proti Komisiji, T-53/03, ZOdl., str. II-1333, točka 275).

84 Ta očitek je treba zato zavrniti.

– Očitek: kršitev načela sorazmernosti zaradi uporabe očitno previsokega izhodiščnega zneska v primerjavi z izhodiščnimi zneski, uporabljenimi za druga zadevna podjetja

85 Prvič, tožeča stranka napačno trdi, da je izhodiščni znesek globe, ki ji je bila naložena, in sicer 5,2 milijona EUR, nesorazmeren v primerjavi z izhodiščnimi zneski, ki so bili uporabljeni za izračun glob, naloženih drugim zadevnim podjetjem.

86 Po eni strani se je Komisija, kot je bilo ugotovljeno v prvem očitku, v obravnavanem primeru upravičeno oprla na promet, ki so ga zadevna podjetja ustvarila na upoštevnem trgu, da bi ugotovila njihov pomen na tem trgu.

87 Po drugi strani je treba opozoriti, da je iz Smernic o načinu določanja glob razvidno, da je izhodiščni znesek, predviden za zelo resne kršitve, najmanj 20 milijonov EUR. Ker izhodiščni zneski globe sorazmerno odražajo razliko med zadevnimi podjetji in jih je Komisija ob upoštevanju dejavnikov iz točke 74 zgoraj določila na znatno nižjih ravneh od minimuma, ki ga določajo Smernice, ni mogoče ugotoviti nobene kršitve načela sorazmernosti.

88 Drugič, tudi trditev tožeče stranke v zvezi z nerazumno visokim izhodiščnim in končnim zneskom globe, ki ji je bila naložena, v primerjavi z izhodiščnim in končnim zneskom glob, naloženih drugim zadevnim podjetjem, je treba zavrniti. Tožeča stranka namreč ne more veljavno zatrjevati, da je globa, ki ji je bila naložena, diskriminatorna oziroma nesorazmerna, ker je izhodiščni znesek določene globe utemeljen

glede na merilo, ki ga je sprejela Komisija za presojo pomena vsakega od podjetij na upoštevnem trgu (glej v tem smislu zgoraj v točki 83 navedeno sodbo LR AF 1998 proti Komisiji, točka 304), saj je poleg tega ugotovljeno, da izhodiščni znesek 5,2 milijona EUR ustreza znatno nižjemu pragu od tistega, ki ga Smernice določajo za „zelo resne“ kršitve.

89 Poleg tega, kot je bilo opozorjeno v točki 77 zgoraj, Komisija ni dolžna zagotoviti, da končni zneski glob, naloženih več podjetjem, ki so vpletena v isto kršitev, odražajo vse razlike med zadevnimi podjetji glede na njihov celotni ali upoštevni promet.

90 Dodati je treba, da člen 15(2) Uredbe št. 17 in člen 23(2) Uredbe št. 1/2003 tudi ne zahtevata, da če so globe naložene več podjetjem, ki sodelujejo pri isti kršitvi, znesek globe, naložene malemu ali srednje velikemu podjetju, kot odstotek od prometa ne sme preseči zneska glob, naloženih večjim podjetjem. Iz teh določb je namreč razvidno, da je treba tako pri malih in srednje velikih podjetjih kot tudi pri večjih podjetjih pri določitvi globe upoštevati težo in trajanje kršitve. Če Komisija podjetjem, ki sodelujejo pri isti kršitvi, naloži globe, ki so v primeru posameznega podjetja upravičene na podlagi teže in trajanja kršitve, ji ni mogoče očitati, da je za nekatere med njimi globa glede na promet višja kot za druga podjetja (sodba Splošnega sodišča z dne 5. decembra 2006 v zadevi Westfalen Gassen Nederland proti Komisiji, T-303/02, ZOdl., str. II-4567, točka 174).

91 Glede na navedeno ni mogoče veljavno ugotoviti, da so izhodiščni, osnovni in končni znesek globe nesorazmerni.

92 Ta očitek je torej treba zavrniti.

– Očitek: določitev čezmernega izhodiščnega zneska glede na negotov finančni položaj tožeče stranke

93 Zavrniti je treba očitek tožeče stranke v zvezi s čezmernostjo izhodiščnega zneska globe, ki ji je bila naložena, glede na njen negotov finančni položaj in nevarnost, da globa povzroči njeno prenehanje.

94 Izhodiščni znesek globe je namreč samo vmesni znesek, ki se nato pri uporabi metode, določene v Smernicah, prilagodi glede na trajanje kršitve in ugotovljene obteževalne ali olajševalne okoliščine (glej v tem smislu zgoraj v točki 76 navedeno sodbo Cheil Jedang proti Komisiji, točka 95). Iz tega je razvidno, da samo na podlagi dejstva, da izhodiščni znesek globe ustreza 32 % celotnega prometa tožeče stranke v letu 2001, ni mogoče ugotoviti, da je čezmeren.

95 Vsekakor je treba spomniti, da Komisija v skladu z ustaljeno sodno prakso pri določanju globe ni dolžna upoštevati slabega finančnega položaja podjetja, saj bi se s priznanjem take obveznosti zagotavljala neupravičena konkurenčna prednost podjetjem, ki so najmanj prilagojena tržnim pogojem (zgoraj v točki 77 navedena sodba Dansk Rørindustri in drugi proti Komisiji, točka 327, in zgoraj v točki 48 navedena sodba SGL Carbon proti Komisiji, točka 105; glej v tem smislu tudi sodbo Sodišča z dne 8. novembra 1983 v združenih zadevah IAZ International Belgium in drugi proti Komisiji, od 96/82 do 102/82, 104/82, 105/82, 108/82 in 110/82, Recueil, str. 3369, točki 54 in 55).

96 Poleg tega, tudi če ukrep, ki ga sprejme institucija, povzroči likvidacijo podjetja, taka likvidacija podjetja v zadevni pravni obliki, čeprav lahko škodi finančnim interesom lastnikov, delničarjev ali imetnikov deležev, vseeno ne pomeni, da osebni, opredmeteni in

neopredmeteni elementi, ki jih zajema podjetje, tudi sami izgubijo vrednost (zgoraj v točki 76 navedena sodba Tokai Carbon in drugi proti Komisiji, točka 372).

97 Glede na vse navedeno je treba zavrniti tožbeni razlog v zvezi z napačno določitvijo izhodiščnega zneska in višine globe ter napačno uvrstitvijo tožeče stranke v drugo kategorijo.

Tožbeni razlog: napačna presoja olajševalnih okoliščin

Trditve strank

98 Prvič, tožeča stranka trdi, da ni nikoli izvajala niti ni nameravala izvajati sporazumov, sklenjenih na teh srečanjih.

99 Najprej tožeča stranka opozarja, da Komisija ni dejansko upoštevala njenega posamičnega ravnanja.

100 Nato tožeča stranka poudarja, da je „dejansko neizvajanje protipravnih sporazumov ali praks“ potrjeno s tem, da niso bili poslani seznami „dejanskih cen“ in da so bili predloženi seznami „fiktivnih osnovnih cen“. Glede tega trdi, da se je s svojimi kupci pogajala za sporazume o cenah in jih sklepala le na posamični ravni in da torej ni izvajala politike zniževanja kataložnih cen, ki so bile sporočene strankam. Trdi, da notranje cenike uporablja in prilagaja le pri odnosih s posredniki (zastopniki in distributerji). Iz primerjave med fiktivnimi osnovnimi cenami na eni strani ter cenami, ki so bile

dejansko zaračunane njenim strankam, in ceniki, poslanimi njenim zastopnikom, na drugi strani naj bi bilo jasno razvidno, da ni soodvisnosti med temi vrstami cen.

101 Dalje tožeča stranka trdi, da svojega ravnanja v zvezi s tržnimi cenami ni prilagodila seznamom „fiktivnih osnovnih cen“, ki jih je poslala. Meni, da je s številčnimi podatki dokazala, da je bil razvoj cen, ki jih je dejansko uporabljala, popolnoma neodvisen od razvoja cen, ki jih je razdeljevala na srečanjih, in sicer v celotnem obdobju med letoma 1994 in 2001. Poudarja tudi, da poskus zvišanja za 3,5 % za dostave na Nizozemsko, ki ji ga očita Komisija, ni posledica enega od domnevnih sporazumov, sklenjenih na srečanju z dne 19. septembra 2000 v Budimpešti, temveč uredbe belgijske federacije tekstilne industrije (Febeltex) v tem smislu. Prav tako naj bi se zvišanje cen za 6 % na Švedskem nanašalo zgolj na najlonski sukanec in naj bi bilo zgolj posledica zvišanja tečaja britanskega funta.

102 Drugič, tožeča stranka trdi, da Komisija s tem, da ji je zmanjšala globo zgolj za 15 %, ni upoštevala dejstva, da je bila njena vloga znatno bolj časovno omejena, ker se je razprav o nordijskih državah začela udeleževati šele leta 1997. Komisija naj tudi ne bi upoštevala dejstva, da je bila edino od zadevnih podjetij, ki ni niti zasnovalo niti organiziralo zadevne kršitve, in da se je srečanj, na katerih so se obravnavale države Beneluksa, začela udeleževati šele leta 1991. Tožeča stranka je zato presenečena, da je bil enak odstotek zmanjšanja globe priznan podjetju Bieze Stork, ki pa se je razprav v zvezi z državami Beneluksa udeleževalo od začetka zadevne kršitve. Tožeča stranka poudarja, da se je udeležila le približno 85 % srečanj v zvezi z državami Beneluksa in 35 % srečanj v zvezi z nordijskimi državami v povprečnem obdobju 60 % celotnega trajanja zadevne kršitve. Komisija naj bi zato kršila načeli enakega obravnavanja in sorazmernosti.

103 Komisija te trditve v celoti zavrača in predlaga, naj se tožbeni razlog zavrne.

Presoja Splošnega sodišča

104 Smernice v točki 3 določajo, da se osnovni znesek zniža „v primeru olajševalnih okoliščin“, kakršne so dejansko neizvajanje tajnih sporazumov, izključno pasivna ali posnemovalna vloga pri kršitvi, takojšnje prenehanje kršitev ob posegu Komisije in druge okoliščine, ki niso izrecno navedene.

105 Prvič, proučiti je treba očitek tožeče stranke v zvezi z neupoštevanjem dejanskega neizvajanja tajnih sporazumov.

106 Najprej je v zvezi s trditvijo tožeče stranke, da je konkurenčnim podjetjem poslala le fiktivne osnovne cene, treba opozoriti, da je tožeča stranka predložila dva niza cenikov, s tem da je trdila, da prvi niz cenikov, in sicer tisti, ki jih je udeležencem omejevalnega sporazuma razdelila na srečanjih, vsebuje fiktivne osnovne cene, drugi pa povzema njene dejanske cene. Poudariti je treba tudi, da seznami dejanskih cen vsebujejo več cen za vsako vrsto sukanca, ki so navedene v osmih stolpcih, medtem ko seznami osnovnih cen, ki naj bi bile fiktivne, vsebujejo le eno osnovno ceno za vsako vrsto sukanca, navedeno v prvem stolpcu.

107 Ugotoviti je treba, da so zneski, navedeni v prvem stolpcu obeh nizov seznamov dejanskih oziroma domnevno fiktivnih osnovnih cen, skoraj enaki. Tožeča stranka je v zvezi s tem potrdila, da je upoštevna zgolj dejanska cena, navedena v osmem stolpcu.

108 Poudariti je treba, kot je to storila Komisija, da na seznamih dejanskih cen v osmem stolpcu za več vrst sukanca ni bila navedena nobena cena, temveč so bile navedene

zgolj osnovne cene v prvih štirih stolpcih. Težko je torej sprejeti, da so upoštevne zgolj cene, navedene v osmem stolpcu. Poleg tega je iz spisa Komisije razvidno, da so se uporabljale različne cene glede na naročene količine. Cene so se torej razlikovale glede na težo proizvoda (na primer za sukanec za poliestrske vreče so cene, navedene v prvem stolpcu, ustrezale teži 10 kg, cene, navedene v drugem stolpcu, pa so ustrezale teži 25 kg itd.) ali glede na enoto proizvoda (na primer za poliamid so cene, navedene v prvem stolpcu, ustrezale naročenim količinam, manjšim od ene enote, cene, navedene v drugem stolpcu, pa so ustrezale naročenim količinam v obsegu najmanjše enote itd.). Na podlagi tega je mogoče sklepati, da je cena, navedena v prvem stolpcu, dejansko cena, sporočena za kategorijo malih nakupov, in torej nikakor ni fiktivna. Tudi če so, kot trdi tožeča stranka, cene iz prvih štirih stolpcev na seznamih dejanskih cen iz leta 2001 navedene zgolj kot „zgodovinska referenca", ostaja dejstvo, prvič, da te cene niso bile zgolj fiktivne in, drugič, da ni mogoče izključiti, da so lahko konkurenčna podjetja na podlagi osnovnih cen iz prvega stolpca dobila predstavo o cenah, ki se uporabljajo pri večjih naročilih. Zato je mogoče ugotoviti, da ceniki, ki jih je tožeča stranka pošiljala konkurenčnim podjetjem, niso bili fiktivni, temveč zgolj nenatančni oziroma nepopolni.

109 Komisija je torej v točki 170 obrazložitve izpodbijane odločbe pravilno ugotovila, da tožeča stranka ni dokazala fiktivnosti svojih osnovnih cen, navedenih v prvem stolpcu.

110 V zvezi s tem trditev tožeče stranke, ki temelji na študijah, priloženih njenim pisanjem, da so cene, ki se uporabljajo za njene stranke, nižje od cen, o katerih se je razpravljalo na srečanjih, ne more zadostovati za omajanje zgoraj navedene ugotovitve Komisije. Komisija namreč nikoli ni zanikala razlike med cenami, ki jih tožeča stranka dejansko uporablja za svoje stranke, in cenami, o katerih se je razpravljalo na srečanjih, je pa upravičeno poudarila, da ta razlika ni presenetljiva, saj vsak dobavitelj svojim strankam priznava rabate.

111 Nato je glede očitka tožeče stranke v zvezi z neizvajanjem sporazumov, sklenjenih na srečanjih, treba proučiti, ali je na podlagi trditev tožeče stranke mogoče ugotoviti, da se je tožeča stranka v obdobju, v katerem je pristopila h kršitvenim sporazumom, dejansko izognila njihovemu izvajanju s tem, da se je na trgu obnašala konkurenčno, ali vsaj, da je očitno in bistveno kršila obveznosti za izvajanje tega omejevalnega sporazuma, tako da je motila njegovo delovanje (glej v tem smislu zgoraj v točki 82 navedeno sodbo Daiichi Pharmaceutical proti Komisiji, točka 113).

112 V obravnavanem primeru je najprej treba opozoriti, da je Komisija pravno zadostno dokazala, da se je tožeča stranka udeležila številnih srečanj omejevalnega sporazuma in dvostranskih srečanj ter večkrat sodelovala pri več tajnih praksah, na katere se nanaša izpodbijana odločba.

113 Dalje, glede trditve tožeče stranke, da ni nikoli ravnala v skladu s sporazumi s kršitvenih srečanj, je iz točk 139(b) in 143 obrazložitve izpodbijane odločbe razvidno, da je dvakrat izjavila, da je zvišala svoje cene.

114 Po eni strani je Komisija v točki 139(b) obrazložitve izpodbijane odločbe navedla, da je tožeča stranka na srečanju, ki je bilo 8. septembra 1998 v Pragi, izjavila, da je za 6 % zvišala cene za svojega distributerja na Švedskem. Tožeča stranka zanika, da bi dejansko izvedla navedeno zvišanje, svojo trditev pa upravičuje zgolj z dejstvom, da je cena, ki se je dejansko uporabljala na Švedskem, ostala nespremenjena v letih 1997 in 1998. Tako pojasnilo ni prepričljivo, saj je tožeča stranka tako v svojem odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah kot v svojih pisanjih sama potrdila, da je splošni tržni trend med letoma 1992 in 2002 resno upadal. Komisija torej ni storila napake pri presoji, ker je menila, da bi se morale cene v običajnih pogojih zniževati. Iz tega je razvidno, da stabilnost cen, ki so se uporabljale na Švedskem, bržkone dokazuje, da so

se umetno ohranjale na določeni ravni, in brez prepričljivega pojasnila tožeče stranke omogoča domnevo, da je vsaj delno izvajala nekatere od sklenjenih sporazumov.

115 Po drugi strani je iz točke 143 obrazložitve izpodbijane odločbe razvidno, da je bil na srečanju z dne 19. septembra 2000 v Budimpešti sklenjen sporazum, da se leta 2001 za 3,5 % zvišajo cene za dostave na Nizozemsko in da to zvišanje najprej izvede tožeča stranka. Ta ne zanika, da je navedene cene dejansko zvišala za 3,5 %.

116 Vendar tožeča stranka napačno trdi, da je bilo navedeno zvišanje izvedeno na podlagi zahteve federacije Febeltex iz oktobra 2000, naj se cene zvišajo za 5 %. Komisija je namreč v točki 170 obrazložitve izpodbijane odločbe upravičeno menila, da ta utemeljitev ni bila upoštevna, ker obstajajo dovolj skladni pokazatelji, da je mogoče dokazati nasprotno. Najprej, sporazum je določal zvišanje cen za 3,5 % med januarjem in marcem 2001. Tožeča stranka pa ne zanika, da je tako zvišanje izvedla takoj po 1. januarju 2001. Dalje, dopis federacije Febeltex vsebuje poznejši datum od datuma sporazuma. Nazadnje, tožeča stranka je cene zvišala za 3,5 %, in ne za 5 %.

117 V teh okoliščinah tožeča stranka napačno trdi, da bi ji Komisija morala priznati olajševalno okoliščino na podlagi „dejanskega neizvajanja sporazumov".

118 Drugič, glede trditve v zvezi z njeno domnevno pasivno in posnemovalno vlogo pri zadevni kršitvi je treba ugotoviti, da ni utemeljena.

119 Opozoriti je namreč treba, da pasivna vloga pomeni, da podjetje „ni izstopalo", to pomeni, da ni dejavno sodelovalo pri oblikovanju enega ali več protikonkurenčnih

sporazumov (zgoraj v točki 76 navedena sodba Cheil Jedang proti Komisiji, točka 167).

120 V zvezi s tem je iz sodne prakse razvidno, da je mogoče med elementi, ki kažejo na pasivno vlogo podjetja v okviru omejevalnega sporazuma, upoštevati njegovo, v primerjavi z „navadnimi“ udeleženci omejevalnega sporazuma, znatno manj redno udeležbo na srečanjih in pozen vstop na trg, ki je predmet kršitve, neodvisno od trajanja njegovega sodelovanja pri tej kršitvi, oziroma tudi obstoj izrecnih izjav, ki so jih o tem dali predstavniki tretjih podjetij, ki so bila udeležena pri kršitvi (zgoraj v točki 76 navedeni sodbi Cheil Jedang proti Komisiji, točka 168, in Tokai Carbon proti Komisiji, točka 331, ter zgoraj v točki 49 navedena sodba Union Pigments proti Komisiji, točka 126).

121 Komisija je v obravnavanem primeru natančno upoštevala manj redno udeležbo tožeče stranke in podjetja Bieze Stork na srečanjih v zvezi z nordijskimi državami, tako da je vsakemu od njiju priznala znižanje izhodiščnega zneska globe za 15 % (točka 372 obrazložitve izpodbijane odločbe). Tožeča stranka in podjetje Bieze Stork sta se namreč udeleževala razprav o nordijskih državah šele od leta 1997 oziroma od leta 1998.

122 Prvič, tožeča stranka se napačno sklicuje na kršitev načela enakega obravnavanja, ker naj bi se podjetju Bieze Stork globa zmanjšala za enak odstotek, čeprav naj bi to podjetje od začetka sodelovalo pri zadevni kršitvi. Razlogovanje tožeče stranke temelji na zmedi med vprašanjem trajanja kršitve in vprašanjem obstoja olajševalnih okoliščin. Komisija je v zvezi s trajanjem kršitve uporabila odstotne deleže izhodiščnih zneskov glob, naloženih tožeči stranki in podjetju Bieze Stork, ki so sorazmerni s trajanjem njunega sodelovanja pri navedeni kršitvi, in sicer 100 % za prvo podjetje in 115 % za drugo. Tožeča stranka se še toliko manj upravičeno sklicuje na kršitev načela enakega obravnavanja, ker je zmanjšanje, ki ji je bilo priznano, enako zmanjšanju, ki je bilo priznano podjetju Bieze Stork, čeprav se je to podjetje razpravam o industrijskem sukancu v nordijskih državah pridružilo eno leto za njo.

123 Drugič, tožeča stranka ne more veljavno trditi, da je bilo kršeno načelo sorazmernosti globe, ker naj bi bilo 15-odstotno zmanjšanje, priznano na podlagi olajševalnih okoliščin, nezadostno.

124 Najprej, tožeča stranka je v svojih pisanjih sama priznala, da je bila prisotna na približno 85 % srečanj v zvezi z državami Beneluksa. Prisotna je bila torej na večini tajnih srečanj in se na tej podlagi ne more sklicevati na olajševalno okoliščino v zvezi s kakršno koli pasivno vlogo. Poleg tega dejstvo, da se je udeležila le 35 % srečanj v zvezi z nordijskimi državami zgolj v obdobju 60 % celotnega trajanja zadevne kršitve, glede tega ne spremeni ničesar. Kadar Komisija prizna zmanjšanje za tako olajševalno okoliščino, ji ni treba opraviti povsem matematičnega izračuna, pri katerem bi uporabila odstotni delež, neposredno sorazmeren stopnji udeležbe posameznega podjetja na srečanjih, organiziranih v okviru omejevalnega sporazuma. Ob upoštevanju okoliščin obravnavanega primera je 15-odstotna stopnja, priznana tožeči stranki zaradi njene pozne udeležbe na srečanjih v zvezi z nordijskimi državami, razumna.

125 Dalje, dejstvo, da je začela tožeča stranka sodelovati pri zadevni kršitvi po uvedbi srečanj, vseeno ne pomeni, da ni sodelovala ob zasnovi oziroma ob organiziranju navedene kršitve. Kot upravičeno poudarja Komisija, namreč delovanje omejevalnega sporazuma ni bilo organizirano in določeno zgolj na prvih srečanjih.

126 Nazadnje je tako iz točke 139(e) obrazložitve izpodbijane odločbe kot iz izjav tožeče stranke v odgovor na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah razvidno, da ni imela izključno pasivne ali posnemovalne vloge. Na srečanju z dne 8. septembra 1998 v Pragi je bilo namreč na predlog podjetja Amann dogovorjeno, da bo tožeča stranka navezala stike s podjetjem Danfield, da bi ga spodbudila, da vpliva na svojega edinega uvoznika in distributerja za Nemčijo in države Beneluksa, družbo Heinke, ki je uporabljala precej znižane cene. Tožeča stranka priznava, da ni odkrito zavrnila te zahteve in to upravičuje s tem, da si ni mogla privoščiti take zavrnitve, ker je bil njen položaj glede na podjetji Coats in Amann šibek. Vendar zatrjevani pritisk, ki sta ga nanjo

izvajali podjetji Coats in Amann, nikakor ne more biti dokaz, saj bi lahko pristojnim organom naznanila pritiske, pod katerimi je bila, in v skladu s členom 3 Uredbe št. 17 pri Komisiji vložila pritožbo.

127 Poleg tega je Komisija v točki 139(b) obrazložitve izpodbijane odločbe navedla, da je tožeča stranka na srečanju z dne 8. septembra 1998 v Pragi udeležena podjetja obvestila, da je februarja 1998 za 6 % zvišala cene za svojega distributerja. Tožeča stranka ne zanika, da je navedla tako informacijo. Poleg tega ne izpodbija ugotovitve Komisije iz točke 143 obrazložitve izpodbijane odločbe, da je prva zvišala cene za 3,5 % na Danskem in Švedskem.

128 Pojasniti je treba, da vprašanje, ali je tožeča stranka dejansko navezala stik s podjetjem Danfield oziroma ali je dejansko zvišala svoje cene in bila pri tem prva, v obravnavanem primeru ni upoštevno, saj je to, ali je imelo podjetje pasivno vlogo, treba ugotoviti zgolj na podlagi njegovega ravnanja na tajnih srečanjih.

129 Glede tega to, da podjetje, za katero se ugotovi sodelovanje pri nezakonitem usklajevanju na podlagi člena 81(1) ES, na trgu ni ravnalo skladno s tem, kar se je dogovorilo s konkurenti, namreč ne pomeni nujno dejstva, ki ga je treba upoštevati. Podjetje, ki kljub uskladitvi s konkurenti nadaljuje politiko, ki odstopa od dogovorjene, lahko namreč le poskuša uporabiti omejevalni sporazum v svojo korist (glej v tem smislu zgoraj v točki 49 navedeno sodbo Union Pigments proti Komisiji, točka 130).

130 Iz tega je razvidno, da je Komisija pravilno ugotovila, da se tožeča stranka ni utemeljeno sklicevala na olajševalno okoliščino v zvezi s svojo pasivno ali posnemovalno vlogo pri zadevni kršitvi.

131 Glede na vse zgoraj navedeno je treba ta tožbeni razlog zavrniti.

Tožbeni razlog: napačna presoja sodelovanja

Trditve strank

132 Prvič, tožeča stranka meni, da zmanjšanje globe za 20 %, priznano na podlagi določb točke D, odstavek 2, obvestila o ugodni obravnavi, ne zadostuje glede na dejavnike, na katere se po njenem mnenju lahko sklicuje in ki naj bi bili izrecno razvidni iz izpodbijane odločbe. Trdi, da ni zanikala resničnosti dejanskega stanja, da je predložila dokaze, s katerimi je Komisija lažje ugotovila kršitev, da je bila pomemben vir (pogosto celo edini) informacij v zvezi z dejanskim stanjem, ki so bile povzete v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah, da je predložila informacije o vsebini številnih srečanj, kakršen je bistveni del vsebine sporazuma iz Züricha z dne 9. septembra 1997, in, nazadnje, da je edina predložila cenike, ki jih je prejela od svojih konkurentov, s čimer je tako predložila več informacij, kot pa se je od nje zahtevalo, in pomembne dokaze. Prav tako je predložila številne podatke, s katerimi se je izpovedala zoper sebe, ter celo letne računovodske izkaze, popolno strukturo stroškov in notranje cenike. Zato meni, da bi moralo biti njeno zelo obsežno sodelovanje nagrajeno z vsaj 40-odstotnim zmanjšanjem.

133 Drugič, tožeča stranka meni, da sta bili kršeni načeli sorazmernosti in enakega obravnavanja, ker je 20-odstotno zmanjšanje, ki ji je bilo priznano zaradi sodelovanja pri preiskavi, v veliki meri nezadostno v primerjavi s 15-odstotnim zmanjšanjem, ki je bilo priznano podjetjem Amann, Gütermann in Zwicky, čeprav je Komisija informacije, ki so jih predložila ta tri podjetja, opredelila kot nekoristne.

134 Komisija trdi, da je pridobila sorazmerno veliko informacij s preiskavami in sodelovanjem podjetja Coats. Prispevek tožeče stranke je bil v veliki meri posledica njene obveznosti, da predloži dokumente, ki so se od nje zahtevali v okviru veljavne zahteve za informacije. Poleg tega Komisija meni, da je bilo nezanikanje dejanskega stanja, ki se je upoštevalo za zmanjšanje globe, končno sorazmerno omejeno, saj je tožeča stranka svojo vlogo kar najbolj zmanjšala. Nazadnje naj tožeča stranka ne bi zanikala, da bi moralo zmanjšanje na podlagi točke D obvestila o ugodni obravnavi znašati med 10 % in 50 %, da je delež 20 % zajet v tem razponu in da je glede na sodelovanje, omejeno na odgovore na veljavno zahtevo za informacije in na nezanikanje dejanskega stanja, 20-odstotno zmanjšanje mogoče opredeliti kot običajno.

135 Očitek v zvezi s kršitvijo načel sorazmernosti in enakega obravnavanja naj ne bi bil utemeljen. Komisija meni, da je iz navedb tožeče stranke prej razvidno, da je 15-odstotno zmanjšanje, priznano trem zgoraj navedenim podjetjem, nezakonito, medtem ko se nihče ne more v svojo korist sklicevati na nezakonitost, storjeno v korist tretje osebe. Nazadnje opozarja, da tožeča stranka svojega sodelovanja sicer ne enači s sodelovanjem podjetja Coats, vseeno pa predlaga, da se ji prizna primerljivo zmanjšanje.

Presoja Splošnega sodišča

136 Komisija je v obvestilu o ugodni obravnavi opredelila pogoje, pod katerimi so lahko podjetja, ki med preiskavo omejevalnega sporazuma sodelujejo z njo, oproščena globe ali upravičena do zmanjšanja globe, ki bi jo sicer morala plačati (točka A, odstavek 3, obvestila o ugodni obravnavi).

137 V točki D obvestila o ugodni obravnavi je določeno:

„1. Kadar podjetje sodeluje, vendar pri tem ne izpolnjuje vseh pogojev, navedenih v [točkah] B in C, se mu znesek globe, ki bi mu bila izrečena, če ne bi sodelovalo, zniža za od 10 % do 50 %.

2. To lahko velja še zlasti v primeru, če:

– podjetje pred pošiljanjem obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah posreduje Komisiji podatke, dokumente ali druge dokaze, ki bistveno pripomorejo k ugotovitvi obstoja storjene kršitve,

– podjetje po prejemu obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah obvesti Komisijo, da ne izpodbija dejanskega stanja, na katero Komisija opira svoje obtožbe.“

138 Tožeči stranki je bilo v obravnavanem primeru na podlagi točke D obvestila o ugodni obravnavi priznano 20-odstotno zmanjšanje globe.

139 Komisija je v utemeljitev te presoje v točki 393 obrazložitve izpodbijane odločbe navedla:

„Podjetje BST je Komisiji predložilo dokaze, ki so ji znatno pomagali pri ugotovitvi kršitev in ji omogočili, da jih je lažje dokazala. Podjetje BST je v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah tudi navedeno kot pomemben vir ugotovitev Komisije v zvezi z dejanskim stanjem. Priloga 14 k odgovoru podjetja BST na zahtevo Komisije za informacije je Komisiji pomagal ugotoviti vsebino številnih srečanj, kot na primer bistveno vsebino sporazumov z začetka devetdesetih let, vsebino srečanja na Dunaju in vsebino sporazuma iz Züricha z dne 9. septembra 1997. Podjetje BST je edino Komisiji predložilo cenike, ki jih je prejelo ob sporazumih s svojimi konkurenti. Podjetje BST v dopisu z dne 23. aprila 2003 ni zgolj predložilo podatkov v zvezi z dejanskim stanjem, temveč je v točki 4.3. ‚Vsebina razprav na neformalnih srečanjih' Komisiji dejansko predložilo pomembne dokaze."

140 Komisija je tudi navedla, da jo je tožeča stranka po prejemu obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah obvestila, da ne izpodbija dejanskega stanja, na katerega je oprla svoje obtožbe (točka 392 obrazložitve izpodbijane odločbe).

141 Poudariti je treba tudi, da je bila podjetjem Amann, Gütermann in Zwicky globa, ki jim je bila naložena, zmanjšana za 15 %. Komisija je v točkah 395 in 396 obrazložitve izpodbijane odločbe to zmanjšanje utemeljila z dvema razlogoma. Po eni strani so ta tri podjetja predložila informacije, dokumente ali druge dokaze, ki so bistveno pripomogli k ugotovitvi obstoja kršitve, čeprav je treba vseeno poudariti, da informacij, ki so jih ta podjetja predložila, ni mogoče šteti za koristne v primerjavi z informacijami, ki jih je predložila tožeča stranka. Po drugi strani niso bistveno izpodbijala dejanskega stanja, na katerega je Komisija oprla svoje obtožbe.

142 Poleg tega je v okviru presoje sodelovanja članov omejevalnega sporazuma mogoče izpodbijati le očitno napako Komisije pri presoji, saj ima ta široko diskrecijsko

pravico pri presoji kakovosti in koristnosti sodelovanja podjetja, predvsem v primerjavi z drugimi podjetji (sodba Sodišča z dne 10. maja 2007 v zadevi SGL Carbon proti Komisiji, C-328/05 P, ZOdl., str. I-3921, točka 88). Vendar pri izvrševanju te pravice ne sme kršiti načela enakega obravnavanja.

143 Ob upoštevanju te sodne prakse je treba torej preveriti, ali je Komisija lahko, ne da bi kršila načelo enakega obravnavanja in ne da bi prekoračila svojo diskrecijsko pravico, tožeči stranki globo zmanjšala za 20 % na podlagi njenega sodelovanja.

144 Prvič, poudariti je treba, da navedbe Komisije v točki 393 obrazložitve izpodbijane odločbe nikakor niso nejasne glede zelo širokega obsega sodelovanja tožeče stranke med upravnim postopkom. Najprej je to sodelovanje Komisiji „znatno“ pomagalo pri ugotovitvi kršitev. Dalje, Komisija nedvoumno priznava, da je bila tožeča stranka „pomemben“ vir ugotovitev v zvezi z dejanskim stanjem, ki jih je sprejela, in da je bila „edina“, ki je predložila cenike, ki so se izmenjevali na srečanjih. Taki dokumenti so očitno pomembni za dokazovanje obstoja kršitve, kakršna je ta v obravnavanem primeru, pri kateri gre v bistvu za izmenjavo občutljivih informacij o cenikih in/ali cenah za določene stranke in za dogovarjanje o zvišanjih cen in/ali ciljnih cenah. Nazadnje je Komisija poudarila, da tožeča stranka ni „zgolj“ predložila podatkov v zvezi z dejanskim stanjem, temveč je predložila tudi „pomembne dokaze“.

145 Pojasnila Komisije, namenjena zmanjšanju obsega sodelovanja tožeče stranke, kakršno je opisano v izpodbijani odločbi, niso prepričljiva. Razlog, da je Komisija s preiskavami in sodelovanjem podjetja Coats že zbrala sorazmerno veliko informacij, namreč sam po sebi ne more zmanjšati vloge tožeče stranke med upravnim postopkom. Tudi če je podjetje Coats, kot trdi Komisija, to že seznanilo s potekom več srečanj, ki jih je navedla tožeča stranka, pa ostane dejstvo, da je iz točk 131, 133, 135, 137, 139 in 146

obrazložitve izpodbijane odločbe razvidno, da je tožeča stranka pogosto navedena kot vir ali celo edini vir informacij o teh srečanjih.

146 V zvezi s tem poskuša Komisija v svojih pisanjih tudi zmanjšati sodelovanje tožeče stranke pri preiskavi, tako da trdi, da pogoste navedbe cenikov dajejo vtis, da se pogosto sklicuje na dokumente tožeče stranke. Nasprotno, te pogoste navedbe v prilogi 14, ki jo je poslala tožeča stranka, in njena izrecna navedba v točki 393 obrazložitve izpodbijane odločbe dokazujejo pomembnost, ki jo je Komisija pripisala tem dokazom. Kot je bilo poudarjeno v točki 144 zgoraj, so ti dokazi toliko pomembnejši, ker gre pri kršitvi za cenovni kartel.

147 Trditev Komisije, da je bil prispevek tožeče stranke v veliki meri posledica njene obveznosti, da predloži dokumente, ki naj bi se od nje zahtevali v okviru veljavne zahteve za informacije, je prav tako treba zavrniti. Opozoriti je treba, da sodelovanje pri preiskavi, ki ne presega tega, kar izhaja iz obveznosti podjetij na podlagi člena 11(4) in (5) Uredbe št. 17, ne utemeljuje zmanjšanja globe (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 10. marca 1992 v zadevi Solvay proti Komisiji, T-12/89, Recueil, str. II-907, točki 341 in 342). Nasprotno pa je tako zmanjšanje utemeljeno, kadar je podjetje poslalo informacije, ki presegajo tiste, ki jih Komisija lahko zahteva na podlagi člena 11 Uredbe št. 17 (glej v tem smislu sodbi Splošnega sodišča z dne 14. maja 1998 v zadevi Cascades proti Komisiji, T-308/94, Recueil, str. II-925, točki 260 in 262, in z dne 9. julija 2003 v zadevi Daesang in Sewon Europe proti Komisiji, T-230/00, Recueil, str. II-2733, točka 137). Komisija je v obravnavanem primeru izrecno priznala, da je tožeča stranka predložila ne samo podatke v zvezi z dejanskim stanjem, temveč tudi pomembne dokaze za zadevno kršitev.

148 Drugič, Komisija je opozorila, da tožeča stranka ni zanikala resničnosti dejanskega stanja, na katero je oprla svoje obtožbe.

149 Tretjič, ugotoviti je treba, da je bilo sodelovanje podjetij Amann, Gütermann in Zwicky opredeljeno kot nekoristno v primerjavi s sodelovanjem tožeče stranke. Poleg tega ta tri podjetja niso „bistveno“ izpodbijala dejanskega stanja.

150 Ugotoviti je treba, da je bila tožeča stranka ob upoštevanju njenih dodatnih prizadevanj nagrajena z zmanjšanjem, ki je le za 5 % višje od tistega, ki je bilo priznano podjetjem Amann, Gütermann in Zwicky, čeprav ta niso pokazala takih prizadevanj med upravnim postopkom. Ta razlika med zmanjšanjem globe, priznanim tožeči stranki, in zmanjšanjem globe, priznanim trem zgoraj navedenim podjetjem, je nerazumno majhna.

151 Iz vseh teh razlogov je treba ugotoviti, da je 20-odstotno zmanjšanje, priznano tožeči stranki zaradi njenega sodelovanja, nezadostno in da je Komisija zato storila očitno napako pri presoji.

152 Iz tega je razvidno, da je treba tožbeni razlog, ki ga je tožeča stranka navedla v zvezi z napačno presojo sodelovanja, sprejeti.

153 V teh okoliščinah mora Splošno sodišče določiti primerno stopnjo zmanjšanja. Splošno sodišče ima v skladu s členom 31 Uredbe št. 1/2003 neomejeno pristojnost v smislu člena 229 ES glede tožb zoper odločbe, s katerimi Komisija določa globo, in lahko naloženo globo prekliče, zmanjša ali poveča. Splošno sodišče na podlagi svoje neomejene sodne pristojnosti ugotavlja, da je treba tožeči stranki zaradi njenega sodelovanja poleg 20-odstotnega zmanjšanja globe, ki ji je bilo že priznano, priznati dodatno 10-odstotno zmanjšanje. Tako je treba globo zmanjšati za 30 % po uporabi zgornje meje 10 % prometa, in sicer 1,224 milijona EUR, na podlagi česar se določi končni znesek naložene globe 856.800 EUR.

7. *Odškodninski zahtevek*

Trditve strank

154 Tožeča stranka ugotavlja, da je Komisija napačno razkrila notranje cenike, ki ji jih je tožeča stranka poslala pri preiskavi v zvezi z omejevalnim sporazumom na trgu industrijskega sukanca v Beneluksu in nordijskih državah. Tožeča stranka meni, da je mogoče vzpostaviti nepogodbeno odgovornost Evropske skupnosti, saj so izpolnjeni naslednji trije nujni pogoji.

155 Tožeča stranka meni, da je prvi pogoj, povezan z vzpostavitvijo odgovornosti, in sicer obstoj nepogodbene škode, izpolnjen. Ta pogoj naj bi namreč pomenil, da mora biti pravno pravilo, katerega namen je podelitev pravic posameznikom, dovolj resno kršeno, kar naj bi bilo v obravnavanem primeru podano.

156 Prvič, namen pravila, katerega kršitev se navaja, in sicer obveznosit zaupnosti, določena v členu 287 ES in členu 28 Uredbe št. 1/2003, ter načela varstva legitimnih pričakovanj, je podelitev pravic posameznikom.

157 Drugič, tožeča stranka trdi, da je taka kršitev tega pravnega pravila sama po sebi dovolj resna. To pravilo naj bi bilo namreč tako nesporno in nujno, da naj bi zadevni instituciji dopuščalo zgolj zelo omejeno vlogo ali celo nikakršne diskrecijske pravice.

158 Tožeča stranka za vsak primer nazorno analizira napako, da bi dokazala, da je ta „resna“. Najprej poudari, da so bile razkrite poslovne skrivnosti, ki nikakor niso povezane z zadevno kršitvijo (in sicer ceniki iz let 2002 in 2003 za Irsko, Španijo, Italijo in Združeno kraljestvo) oziroma zanjo niso upoštevne (in sicer ceniki za Nizozemsko in Švedsko, toda z izjemo let 2000 in 2001). Nato tožeča stranka meni, da Komisija ne more razumno trditi, da ni vedela oziroma ni mogla vedeti, da gre za skrajno občutljive in zaupne informacije o cenah. Tožeča stranka se v zvezi s tem sklicuje na točko 18 Obvestila Komisije o pravilih za vpogled v spis Komisije v zadevah na podlagi členov 81 in 82 Pogodbe ES, členov 53, 54 in 57 Sporazuma EGP in Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 (UL C 325, str. 7). Tožeča stranka meni, da je v svojem dopisu z dne 18. aprila 2004 jasno sporočila, da so navedene informacije zaupne, kar naj bi poleg tega Komisija sama v potrdila v svojem dopisu z dne 15. januarja 2004. Nazadnje naj Komisija ne bi sprejela nobenega ukrepa za omejitev škode, ki ji jo je povzročila.

159 Tožeča stranka tudi trdi, da se razkriti seznami nanašajo tudi na druge države, ki se niso obravnavale na srečanjih v zvezi z upoštevnim trgom, in na leti 2002 in 2003 ter da so ti seznami veliko podrobnejši in obsežnejši. Tožeča stranka zavrača trditev Komisije, da ti seznami utegnejo biti nezaupni. Tudi če bi se to od nje zahtevalo, naj nikoli ne bi pristala na to, da svojim konkurentom sporoči popolno in podrobno cenovno strukturo. Poleg tega naj predpostavka Komisije, da lahko pridobi zavezujoč sklep pooblaščenca za zaslišanje, ne bi bila upoštevna, saj naj bi bilo ugotovljeno, da se Komisija ni držala postopka „Akzo“ in da se zato pravice in interesi tožeče stranke nikakor niso upoštevali.

160 Tožeča stranka trdi, da škoda obsega, prvič, izgubljeni dobiček, ki pomeni razliko med prihodki, ki bi jih prejela, če ne bi bili razkriti njeni ceniki, in tistimi, ki jih je dejansko prejela, ter, drugič, strukturne stroške, povezane z nadomestitvijo upada prometa, ki je posledica izgubljenega dobička. Poudarja, da njena škoda še ni bila popolnoma

razvidna, je pa velikost dela te škode dejansko mogoče oceniti in je posledica izgube njene glavne stranke, in sicer podjetja VF Europe.

161 Tožeča stranka meni, da je vzročna zveza med napako, ki jo je storila Komisija, in izgubo glavne stranke tožeče stranke tudi dokazana. Podjetje American & Efird naj bi bilo namreč seznanjeno (neposredno in prek svoje odvisne družbe Bieze Stork) s cenovno strukturo tožeče stranke in naj bi lahko tako podjetju VF Europe predložilo ugodnejše ponudbe od ponudb tožeče stranke. Podjetje VF Europe naj bi potrdilo, da ni nikoli pošiljalo ponudb tožeče stranke drugim proizvajalcem sukanca, kot je podjetje American & Efird.

162 Komisija predlaga, naj se ta predlog zavrne.

Presoja Splošnega sodišča

163 Iz ustaljene sodne prakse je razvidno, da je nepogodbena odgovornost Skupnosti za nezakonito ravnanje njenih organov v smislu člena 288, drugi odstavek, ES podana ob izpolnitvi vseh pogojev, in sicer nezakonitosti ravnanja, ki se očita institucijam, resničnosti škode ter vzročne zveze med očitanim ravnanjem in zatrjevano škodo (sodba Sodišča z dne 29. septembra 1982 v zadevi Oleifici Mediterranei proti EGS, 26/81, Recueil, str. 3057, točka 16, in sodba Splošnega sodišča z dne 14. decembra 2005 v zadevi Beamglow proti Parlamentu in drugim, T-383/00, ZOdl., str. II-5459, točka 95).

164 Odškodninski zahtevki morajo biti zavrnjeni, če eden od treh pogojev za uveljavljanje nepogodbene odgovornosti Skupnosti ni izpolnjen, ne da bi bilo treba preučiti druga dva pogoja (sodbi Sodišča z dne 15. septembra 1994 v zadevi KYDEP proti Svetu in Komisiji, C-146/91, Recueil, str. I-4199, točka 81, ter Splošnega sodišča z dne 20. februarja 2002 v zadevi Förde-Reederei proti Svetu in Komisiji, T-170/00, Recueil, str. II-515, točka 37), pri čemer se sodišče Skupnosti ni dolžno držati določenega

vrstnega reda preizkusa (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 9. septembra 1999 v zadevi Lucaccioni proti Komisiji, C-257/98 P, Recueil, str. I-5251, točka 13).

165 V zvezi s tem je treba glede pogoja škode najprej opozoriti, da mora biti resnična in gotova (sodba Splošnega sodišča z dne 2. julija 2003 v zadevi Hameico Stuttgart in drugi proti Svetu in Komisiji, T-99/98, Recueil, str. II-2195, točka 67) in da jo mora biti mogoče oceniti (sodba Splošnega sodišča z dne 16. januarja 1996 v zadevi Candiotte proti Svetu, T-108/94, Recueil, str. II-87, točka 54). Nasprotno le hipotetična in neopredeljena škoda ne daje pravice do nadomestila (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 11. julija 1997 v zadevi Oleifici Italiani proti Komisiji, T-267/94, Recueil, str. II-1239, točki 72 in 73).

166 Dalje je v zvezi s pogojem vzročne zveze treba poudariti, da je lahko Skupnost odgovorna le za škodo, ki je dovolj neposredna posledica nepravilnega ravnanja zadevne institucije (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 4. oktobra 1979 v združenih zadevah Dumortier in drugi proti Svetu, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 in 45/79, Recueil, str. 3091, točka 21, ter sodbi Splošnega sodišča z dne 13. februarja 2003 v zadevi Meyer proti Komisiji, T-333/01, Recueil, str. II-117, točka 32, in z dne 27. novembra 2007 v združenih zadevah Pitsiorlas proti Svetu in ECB, T-3/00 in T-337/04, ZOdl., str. II-4779, točka 292). To gotovo in neposredno vzročno zvezo med napako, ki jo je storila zadevna institucija, in zatrjevano škodo mora dokazati tožeča stranka (glej v tem smislu sodbi Sodišča z dne 15. januarja 1987 v zadevi GAEC de la Ségaude proti Svetu in Komisiji, 253/84, Recueil, str. 123, točka 20, in z dne 30. januarja 1992 v združenih zadevah Finsider in drugi proti Komisiji, C-363/88 in C-364/88, Recueil, str. I-359, točka 25, ter sodbo Splošnega sodišča z dne 30. septembra 1998 v zadevi Coldiretti in drugi proti Svetu in Komisiji, T-149/96, Recueil, str. II-3841, točka 101).

167 Nazadnje mora stranka, ki uveljavlja odgovornost Skupnosti, predložiti dokaze v zvezi z obstojem oziroma obsegom škode, na katero se sklicuje, ter dokazati dovolj neposredno vzročno zvezo med škodo in očitanim ravnanjem te institucije (zgoraj v točki 166 navedena sodba Dumortier in drugi proti Svetu, točka 21, in sodba Splošnega sodišča z dne 24. oktobra 2000 v zadevi Fresh Marine proti Komisiji, T-178/98, Recueil, str. II-3331, točka 118).

168 Kadar gre v zvezi s tem za ugotavljanje višine izgubljenega dobička in torej nujno za ugotavljanje vrednosti hipotetičnih gospodarskih transakcij, je lahko za tožečo stranko težko ali celo nemogoče, da natančno oceni škodo, za katero trdi, da ji je nastala. V podobnih primerih lahko sodišče uporabi zgolj ocene na podlagi povprečnih statističnih vrednosti (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 27. januarja 2000 v združenih zadevah Mulder in drugi proti Svetu in Komisiji, C-104/89 in C-37/90, Recueil, str. I-203, točke od 63 do 65). Vendar to tožeče stranke ne more razbremeniti celotnega dokaznega bremena glede zatrjevane škode. Čeprav je višina izgubljenega dobička nujno hipotetičen podatek, ki ga je treba oceniti, saj ga je nemogoče z gotovostjo izračunati, pa ostane dejstvo, da podatke, na katerih temelji ta ocena, lahko dokaže – in mora dokazati, če je to mogoče – stranka, ki se nanje sklicuje (sklep Splošnega sodišča z dne 29. avgusta 2007 v zadevi SELEX Sistemi Integrati proti Komisiji, T-186/05, neobjavljen v ZOdl., točka 27).

169 Ob upoštevanju te sodne prakse je treba proučiti, ali je mogoče vzpostaviti nepogodbeno odgovornost Skupnosti, ker je pomotoma razkrila cenike tožeče stranke, katerih zaupnosti se tožeča stranka ni odpovedala.

170 Najprej je treba ugotoviti, da v obravnavanem primeru vsaj eden od pogojev za vzpostavitev nepogodbene odgovornosti Skupnosti ni izpolnjen.

171 Glede škode, ki jo zatrjuje tožeča stranka, je treba ugotoviti, da ta po njenem mnenju obsega ne samo neto zmanjšanje prihodkov zaradi izgube glavne stranke, temveč tudi druge izgube prihodkov, za katere trdi, da so ji dnevno nastale, in strukturne stroške, povezane z nadomestitvijo upada prometa, ki je posledica izgubljenega dobička.

172 Po eni strani tožeča stranka glede „drugih izgub dohodkov“ in strukturnih stroškov ne predloži dokazov, na podlagi katerih bi bilo mogoče ugotoviti, ali so ti deli škode resnični in gotovi.

173 V zvezi s tem je edini dokaz, ki ga je predložila tožeča stranka, razpredelnica, iz katere je razviden znaten upad prometa med majem 2003 in januarjem 2004, torej pred razkritjem domnevnih zaupnih informacij. Če je nastala škoda, v nobenem primeru ne more obsegati izgube prihodkov v tem obdobju.

174 Po drugi strani je treba glede zmanjšanja prihodkov zaradi izgube glavne stranke, prvič, opozoriti, da je bila pogodba med glavno stranko in konkurentko tožeče stranke podpisana le za obdobje dveh let, torej za leti 2005 in 2006. Tožeči stranki torej nič ne preprečuje, da te stranke, ki jo je izgubila, ne bi pridobila nazaj že leta 2007. Zato razen v letih 2005 in 2006 izgube v nobenem primeru ni mogoče šteti za resnično in gotovo.

175 Drugič, dokazi, ki jih je tožeča stranka predložila, da bi dokazala resničnost svoje škode, so nejasni. Razpredelnica, ki naj bi dokazovala zmanjšanje bruto dobička, ker je tožeča stranka izgubila glavno stranko, vsebuje podatke, katerih resničnosti ne dokazuje noben dokument. Poleg tega je podatke v razpredelnici težko razlagati.

176 Vseeno ni treba dalje obravnavati vprašanja, ali ta dokaz, ki ga navaja tožeča stranka, pravno zadostno dokazuje del škode zaradi izgube njene stranke, da bi se zdaj lahko obravnavalo vprašanje vzročne zveze med napako in to domnevno škodo. Tudi če bi bila škoda zaradi izgube stranke VF Europe za leti 2005 in 2006 ugotovljena, ni razvidno, da bi bil pogoj neposredne vzročne zveze med tem dogodkom in napako Komisije izpolnjen.

177 Dejstvo, da je tožeča stranka izgubila glavno stranko, je namreč mogoče popolnoma pojasniti z odločitvijo skupine VF Corporation USA, da centralizira svoje odločitve o nakupu. Poleg tega je treba ugotoviti, da je tožeča stranka v dopisu z dne 2. marca 2005, naslovljenem na Komisijo, torej po razkritju cenikov, sama poudarila,

da podetje VF Europe ne odloča več o oskrbi in razdeljevanju naročil, temveč to počne skupina VF Corporation USA. Dodala je, da njeno glavno stranko zdaj v celoti oskrbujejo angloameriška podjetja.

178 Trditev tožeče stranke iz tega dopisa, da je svoji glavni stranki na koncu leta 2004 sama od sebe predlagala 10-odstotno znižanje njenih cen od januarja 2005 naprej, prav tako potrjuje neobstoj kakršne koli vzročne zveze med ravnanjem, ki se očita Komisiji, in izgubo navedene stranke. Kot namreč upravičeno poudarja Komisija, če bi konkurent hotel ponuditi nižje cene od prejšnjih cen tožeče stranke, bi ponudba tožeče stranke ostala znatno manj ugodna. Morebitna seznanjenost s cenami tožeče stranke torej ne more biti resničen razlog za izgubo njene glavne stranke.

179 Iz tega je razvidno, da pogoj vzročne zveze ni izpolnjen.

180 Glede na te ugotovitve je treba predlog za prisoditev odškodnine v celoti zavrniti.

Stroški

181 Splošno sodišče lahko v skladu s členom 87(3) Poslovnika, če vsaka stranka uspe samo deloma, odloči, da se stroški delijo ali da vsaka stranka nosi svoje stroške.

182 Ker je bilo tožbi delno ugodeno, bodo okoliščine zadeve pravično ocenjene z odločitvijo, da tožeča stranka nosi 90 % svojih stroškov in 90 % stroškov, ki jih je priglasila Komisija, Komisija pa nosi 10 % svojih stroškov in 10 % stroškov, ki jih je priglasila tožeča stranka.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (peti senat)

razsodilo:

1. **Globa, ki je v členu 2 Odločbe Komisije C(2005) 3452 z dne 14. septembra 2005 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma EGP (Zadeva št. COMP/38.337 – PO/[Sukanec]) naložena podjetju Belgian Sewing Thread (BST) NV, se določi na 856.800 EUR.**

2. **Predlog za razglasitev ničnosti se v preostalem delu zavrne.**

3. **Odškodninski zahtevek se zavrne.**

4. Podjetje nosi 90 % svojih stroškov in 90 % stroškov, ki jih je priglasila Evropska komisija, Evropska komisija pa nosi 10 % svojih stroškov in 10 % stroškov, ki jih je priglasila tožeča stranka.

Vilaras Prek Ciucă

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 28. aprila 2010.

Podpisi

Stvarno kazalo

Dejansko stanje ..... II - 1386

1. Predmet spora ..... II - 1386

2. Upravni postopek ..... II - 1387

3. Izpodbijana odločba ..... II - 1388

Opredelitev upoštevnega trga ..... II - 1388

Velikost in struktura upoštevnega trga ..... II - 1389

Opis protipravnih ravnanj ..... II - 1389

Izrek izpodbijane odločbe ..... II - 1390

4. Postopek in predlogi strank ..... II - 1391

Pravo ..... II - 1393

5. Predlog za razglasitev ničnosti člena 1 izpodbijane odločbe v delu, v katerem se nanaša na tožečo stranko ..... II - 1393

Uvodne ugotovitve ..... II - 1393

Trditve strank ..... II - 1394

Presoja Splošnega sodišča ..... II - 1394

6. Predlog za razglasitev ničnosti člena 2 izpodbijane odločbe v delu, v katerem se nanaša na tožečo stranko, ali, podredno, zmanjšanje globe ..... II - 1398

Tožbeni razlog: napačna opredelitev kršitve kot „zelo resne“ ..... II - 1398

Trditve strank ..... II - 1398

Presoja Splošnega sodišča ..... II - 1399

Tožbeni razlog: napačna določitev izhodiščnega zneska globe in višine globe ter napačna uvrstitev tožeče stranke v drugo kategorijo ..... II - 1401

Trditve strank ..... II - 1401

Presoja Splošnega sodišča ..... II - 1404

– Očitek: neupoštevanje majhnosti upoštevnega trga ..... II - 1404

– Očitek: domnevno napačna presoja dejanske gospodarske zmožnosti tožeče stranke, da povzroči škodo konkurenci ..... II - 1407

– Očitek: kršitev načela sorazmernosti zaradi uporabe očitno previsokega izhodiščnega zneska v primerjavi z izhodiščnimi zneski, uporabljenimi za druga zadevna podjetja ..... II - 1413

– Očitek: določitev čezmernega izhodiščnega zneska glede na negotov finančni položaj tožeče stranke ..... II - 1415

Tožbeni razlog: napačna presoja olajševalnih okoliščin ..... II - 1416

Trditve strank ..... II - 1416

Presoja Splošnega sodišča ..... II - 1418

Tožbeni razlog: napačna presoja sodelovanja ..... II - 1425

Trditve strank ..... II - 1425

Presoja Splošnega sodišča ..... II - 1426

7. Odškodninski zahtevek ..... II - 1432

Trditve strank ..... II - 1432

Presoja Splošnega sodišča ..... II - 1434

Stroški ..... II - 1438